

polonia węgierska

a magyarországi lengyelek havilapja

**DZIEŃ POLONII
WĘGIERSKIEJ**

**NAGRODA
ŚWIĘTEGO
WŁADYSŁAWA**

Budapeszt, 2015

Budapeszt, 2016

Miskolc, 2014

Miskolc, 2014

Somogyvár, 2012

Budapeszt, 2013

Budapeszt, 2013

Budapeszt, 2013

Miskolc, 2014

Budapeszt, 2015

Miskolc, 2014

Somogyvár, 2012

DZIEŃ POLONII

WE WSPOMNIENIACH
Barbary Pál

DR JÁNOS
LATORCAI

Jako członek Grupy Przyjaźni Polsko–Węgierskiej Parlamentu Węgierskiego ma wielkie zasługi w wzmacnianiu i rozwijaniu wielorakow rozumianej przyjaźni polsko–węgierskiej; dzięki jego staraniom polsko–węgierskie kontakty parlamentarne należą do najaktywniejszych. Wyjątkowym było jego zaangażowanie w projekt Roku Antalla–Sławika realizowanego ku upamiętnieniu, działających na rzecz uchodźców Polskich podczas II. wojny światowej, Józsefa Antalla ojca i Henryka Sławika. W 2015 roku otrzymał Krzyż Komandorski Orderu Zasługi RP. Dr. János Latorcai podczas swojej działalności parlamentarnej bardzo dużo zrobił na rzecz pielęgnacji kontaktów polsko–węgierskich. Obejmował patronatem honorowym niezliczone imprezy polonijne wspomagając tym działalność terytorialnych Samorządów Polskich, oraz Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego.

Az Országgyűlés magyar–lengyel baráti tagozatának tagjaként különösen sokat tett a tág értelemben vett és sokszínű lengyel–magyar barátság erősítése és fejlesztése érdekében, munkásságának köszönhetően a lengyel–magyar parlamenti kapcsolatok a legaktívabak közé tartoznak. Kiemelkedő volt az elköteleződése az Antall–Sławik Évad projektjeinek megvalósítása mellett, melyet a második világháború alatt a lengyel menekülteket segítő idősebb Antall József és Henryk Sławik tiszteletére rendeztek. 2015-ben a lengyel köztársasági elnök az egyik legrangosabb lengyel elismeréssel, a Lengyel Köztársaság Érdemrend Parancsnoki Keresztjével tüntette ki Latorcai Jánost, az Országgyűlés alelnökét. Latorcai János parlamenti munkája során kiemelkedően sokat tett a lengyel–magyar kapcsolatok ápolásában. Számtalan rendezvény fővédnőkeként kapcsolódott a lengyel nemzetiséghez, segítve ezzel a helyi, területi és Országos Lengyel Önkormányzat munkáját.

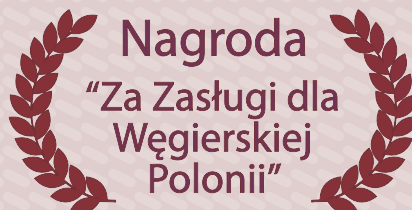

MATEUSZ MÉSZÁROS

Mateusz Mészáros jest absolwentem Ogólnokrajowej Szkoły Polskiej na Węgrzech. Pracę na rzecz Polonii rozpoczął już w szkole podstawowej, gdzie bardzo aktywnie uczestniczył w działalności kółka teatralnego oddziału Szkoły w Szentendre. Dzięki bardzo dobrej znajomości języka polskiego i talentowi krasomówczemu nie tylko błyszczał na szkolnych konkursach recytatorskich, ale reprezentował Szkołę na polonijnym konkursie w Tarnowie, gdzie został jednym z laureatów. Bardzo często brał udział i recytował wiersze na różnorodnych uroczystościach polonijnych. Obecnie jest studentem Politechniki, ale -w miarę możliwości nadal bierze czynny udział w życiu Polonii: w uroczystościach z okazji Wiosny Ludów w Szolnoku, w inscenizacji „Robimy Rewolucję”, a także w nagrywaniu materiału do „Ilustrowanego Słownika Polsko-Węgierskiego” dr Ewy Słabej Rónay.

Mészáros Máté a Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola végzős diákja. A Polóniában kifejtett munkásságát már általános iskolásként kezdte el, ahol nagyon aktívan vett részt az iskola szentendrei részlegének színjátszó köre életében. Kiváló lengyel nyelvi és retorikai tehetségének köszönhetően nemcsak az iskolai szavalóversenyeken remekelt, hanem ő képviselte az iskolát a tarnów-i polóniai versenyen is, ahol ő lett az egyik díjazott. Gyakori résztvevője volt számos polóniai rendezvénynek, ahol verseket szavalt. Jelenleg a Műszaki Egyetem hallgatója, de lehetőségeihez mérten továbbra is részt vesz a polónia életében: Szolnokon a csata évfordulóján megrendezett ünnepségen, a „Forradalmat csinálunk” megjelenítésén és a dr Rónayné Słaba Ewa által szerkesztett „Képes lengyel – magyar szótár” hanganyagának a felvételén.

FERENC ZAROWNY

Pochodzący z Sárvár mężczyzna jest zapalonym kolekcjonerem, prowadzi działalność naukowo-badawczą i pielęgnuje przyjaźni polsko-węgierską. Podczas II. wojny światowej na terenie Węgier działało 141 obozów internacyjnych dla Polaków stworzono na terytorium Węgier, z których obóz w Sárvár był największy. Zarowny opuszczając od czasu do czasu obóz zapoznał się z szewcem Knapp – jego ojciec też był szewcem – i zaczął pracować u niego, jako pomocnik, tak zaczął zarabiać pieniądze, a z czasem awansował. Jego ojciec uratował wiele cennych materiałów historycznych. Ferenc Zarowny nie tylko przechowuje pamiątki po ojcu, ale zbiera kolejne. Planuje stworzenie muzeum. Ferenc Zarowny był przewodniczącym Samorządu Mniejszości Polskiej w Sárvár i przedstawicielem Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego.

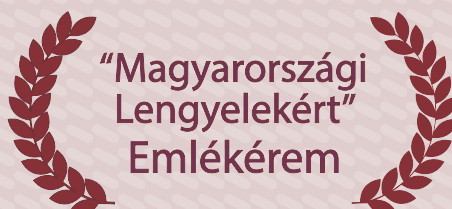
A sárvári férfi megszállott gyűjtő, kutatómunkákat is végez, és a lengyel-magyar barátság ápolásából is kiveszi a részét. A II. világháború idején 141 táborhely alakult ki Magyarországon, ebből a sárvári volt a legnagyobb. Zarowny kijárogatott a táborból, megismerkedett a Knapp suszterrel – apja is suszter volt – és elkezdett segídni neki, így tudott pénzhez jutni, és idővel magasabb pozícióba került. Zarowny Ferenc apja az értékes történelmi anyagot megmentette a jövő számára. Ő most nemcsak édesapja ereklyéit őrzi gondosan, hanem szinte minden fellelhető történelmi értéket. Tervei között szerepel egy múzeum létrehozása is. Zarowny Ferenc a Sárvári Lengyel Kisebbségi Önkormányzat vezetője és az Országos Lengyel Önkormányzat képviselője is volt.

MÉLTATÁS

Matka trójki udanych dzieci wychowanych tradycyjnie w dwóch kulturach: polskiej i węgierskiej. Z wykształcenia mgr. inż. rolnictwa i nauczyciel kultury polskiej i języka polskiego, jako obcego, z pasji nauczyciel dzieci polonijnych. Dzieci ją uwielbiają. Pracę z nimi zaczynała w szkołkach niedzielnych, a od 2004 roku uczy w Ogólnokrajowej Szkole Polskiej, gdzie od 2009 roku jest też zastępcą dyrektora. Całym sercem poświęca się pracy z polonijną młodzieżą, od wielu lat jeździ z dziećmi na letnie kolonie i szkolne wyjazdy do Polski. Nie ma sprawy, której nie można by jej było powierzyć. Nigdy nie odmawia pomocy. Wspiera nie tylko polonijne instytucje, ale i wszystkich potrzebujących Polonusów. Oprócz pracy w szkole jest wiceprzewodniczącą Polskiego Samorządu w Szentendre.

Három, hagyományosan két – lengyel és magyar – kultúrában nevelt gyerek anyukája. Diplomája szerint agrármérnök és lengyel, mint idegen nyelv tanára, szünetedélyből a Polonia gyerekeinek tanára. A gyerekek imádják. A nemzetiségi tanár munkáját még vasárnapi iskolákban kezdte, majd 2004 óta Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskolában dolgozik, ahol 2009 óta az igazgatóhelyettesi pozíciót is betölti. A Polonia gyerekeivel történő munkába a teljes szívét és lelkét beleadja. Nincs olyan ügy, melyet ne lehetne rá bízni. Soha nem tagadja meg a segítségnyújtást, és nem csak a nemzetiségi intézményeket, de minden bajba jutott lengyelt is támogat. Az iskolai munka mellett a Szentendre Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat alelnöke is.

DR ALINA
PAPIEWSKA-ĆSAPÓ

Józsefné Zele pochodzi z Derenku. W 2005 roku wskrzesiła życie kulturalne w kręgach młodszych i starszych pokoleń Polonii w Edelény. Ona dba od wielu lat o porządek w kaplicy w András-tanya, gdzie również ona dba o czystość i konserwację krzyży. Aktywnie brała udział w tworzeniu Słownika Węgiersko-Góralsko-Polskiego. Jest kluczową postacią organizacji i przeprowadzanie odpustu w Derenku. Wieloma pozytywnymi informacjami wspomaga życie tutejszej Polonii. Jest jedną z nielicznych osób, którzy mówią gwarą derencką. Józsefné Zele jest przewodniczącą Samorządu Narodowości Polskiej w Edelény i w każdej sytuacji dba o interesy Samorządów Narodowości Polskiej.

Zele Józsefné Derenki születésű. 2005 évben újra élesztette az edelényi lengyelek kulturális életét, a fiatalok és idősek körében egyaránt. Az András-tanyai kápolna és a feszületek tisztántartását és karbantartását is Ő végzi évek óta. Aktív részt vállalt a Magyar – Lengyel – Gural szótár elkészítésében. A Derenki Búcsú szervezésének és lebonyolításának egyik kulcs embere. Rengeteg hasznos információval segíti az itt élő lengyelek munkáját. Egyike azon keveseknek, akik még beszélnek a Gural nyelvet. Zele Józsefné Edelény Város Lengyel Nemzetiségi Önkormányzatának elnöke és minden helyzetben a Lengyel Nemzetiségi Önkormányzatok érdekeit képviseli.

JÓZSEFNÉ
ZELE

A Magyarországi Lengyelség Napja, a Szent László Nap emlékezete

Minden közösség életében kiemelkedő helyet foglalnak el az összejövetelek. A tagjai időről-időre összegyűlnek, beszélgetnek, ismerősként üdvözlnek, segítik egymást, az újonnan jötteket pedig befogadják maguk közé. Leginkább a közös ünnepek, a szokások és hagyományok adják ezeket az alkalmakat, tartják egyben a közösségeket hosszú időn át.

A Magyarországon élő lengyelek egész évben híven ápolják hagyományait, és megtartják ünnepeiket. A hagyományos karácsonyi és húsvéti ünnepek mellett továbbélik a Lengyelországból hozott tradíciók – ilyen az András Bál novemberben, vagy a lengyel húsvéti ételek megszentelése. A magyarországi lengyelség kiemelt számban vesz részt ugyanúgy az egyházi ünnepeken, és megtartják a lengyelországi állami ünnepeket is. Mivel a magyar és lengyel nép történelme számos ponton összeforrt, így sokszor ünnepek is közösek – az 1848-as forradalom napjaira ugyanúgy közösen emlékezik lengyel és magyar egyaránt, mint az 1956-os forradalom és szabadságharcra, amelyet a poznani tüntetés nyomán indult el.

Az évezredes magyar–lengyel barátság is különleges helyet foglal el az ünnepek között. 2006 március 24-én Lech Kaczyński és Sólyom László egykori lengyel és magyar államfők aláírták a győri nyilatkozatot. A magyar Országgyűlés hivatalosan 2007. március 12-én, a lengyel Szejm pedig március 16-án határozatban nyilvánította ünnepnapnak március 23-át, a Lengyel-Magyar Barátság Napját. A Magyarországon élő lengyelek – egy a hazánkban bejegyzett tizenhárom nemzetiség közül – megtartott ünnepeikkel hozzájárultak a nemzetiségi kultúra

színesítéséhez, jelezve, hogy jól megérdemelt helyük van a nemzetiségi palettán.

Szent László 1995 óta a magyarországi lengyelek védőszentje. Az Országos Lengyel Önkormányzat 1996-tól kezdve pedig minden évben Szent László Napot rendez tiszteletére. Az anyja – Richeza lengyel hercegnő – révén lengyel származású szent lovagkirály élete, története, tettei és emlékezete összefogja tisztelőit, a róla elnevezett ünnepségsorozat pedig évről-évre összehozza és összetartja a magyarországi Polóniát. A Polónia védőszentjének emléknapja június 27-én van. Miért éppen Szent László király? Mert lengyel származása révén közelebb áll a lengyelekhez, és hosszú időt töltött Lengyelországban.

Az OLŐ nevéhez fűződik a Szent László Díj és a Magyarországi Lengyelekért Emlékérem megalapítása is. A rangos elismeréseket minden évben a Szent László Napon adják át ünnepélyes keretek között. Olyan személyek és egyesületek kapják, amelyek éveken keresztül végzett áldozatos munkájukkal hozzájárultak a magyarországi lengyelség népszerűsítéséhez, valamint a lengyel kultúra terjesztéséhez. 2016 óta pedig a fiatalokat is elismerik a Magyarországi Lengyelekért Ifjúsági Díjjal.

A Szent László Nap történetében van mire visszatekinteni.

Az ünnepségnek olyan települések adtak otthont, amelyek a lovagkirály életéhez köthetőek vagy a magyarországi polónia szempontjából fontosak. 1999-ben és 2011-ben Budapest X. kerületében, Kőbányán, 2010-ben a kétnapos ünnepségnek négy felvonása Budapesten, Egerben, Tokajban

és Szabolcs községben volt, 2012-ben Somogyváron, 2014-ben Miskolcon, a későbbi években Budapesten rendezték az eseményt. Az ünnepek sorából kiemelkedik a szabolcsi, somogyvári és miskolci Szent László Nap, hiszen fontosnak tartottuk, hogy Budapesten kívül más városok is szerepet kapjanak a rendezésben.

Szent László 1092. május 20-án Szabolcsban hívta össze a törvényhozó országgyűlést és az egyházi zsinatot, itt született az I. Törvénykönyv, s a szentté avatást megelőzően itt rendelte el Szent László boldog István király vigiliájának megtartását. E kiemelkedő történelmi események mementója a Szabolcsi Földvár, amely nemzeti emlékhely. A szabolcsi Szent László Napot 2010. június 27-én tartották. Június 26-án felszentelték a budapesti rákoskeresztúri, majd az egri Kisasszony-temetőben található felújított lengyel katonai parcellákat. Az ünnepség Tokajban folytatódott, ahonnan a Magyar Szent Korona másolatát a Koronaőrök hajón kísérték Szabolcs községbe. A szabolcsi Földváron tartott ünnepen Simicskó István államtitkár így fogalmazott: „Azért érkezünk Szabolcsba, hogy ismét együtt legyünk, magyarok és lengyelek, ahogyan együtt voltunk az elmúlt ezer évben.” Beszédében felelevenítette a lovagkirály életét és szolgálatát a haza iránt. Ezután ökumenikus istentiszteletre került sor, majd megkoszorúzták a kálvinista templom melletti Szent László szobrot. Roman Kowalski, Lengyelország nagykövete példaként említette a magyarországi Polónia működését, és köszönetet mondott azoknak, akik részt vesznek a magyarországi lengyelség társadalmi életének szervezésében. Dr Csúcs Lászlóné Halina, az OLŐ akkori elnöke pedig hangsúlyozta:

KRÓNIKA

Szabolcs község fontos a lengyelek számára, hiszen a magyar király itt született ezer évvel ezelőtt. Sok idő eltelt azóta, de mindkét nemzet kapcsolata a mai napig baráti maradt – tette hozzá.

2010-ben Szent László Díjban Marcin Sokołowski, a Lengyel Köztársaság konzuli hivatalának vezetője, Magyarországi Lengyelekért Emlékéremben a XVII. kerületi Lengyel–Magyar Baráti Kör, Rémiás István, a sajozsentpéteri LNÖ elnöke és Mészáros Wanda, a Bem József Egyesület tagja részesült. Az ünnep további részében fellépett az Igriczek együttes, a szabolcsi földvár körül középkori piactér alakult, lengyel és magyar népi együttesek részvételével, a kálvinista templomban pedig kiállítás nyílt Szent Lászlóról.

2012-ben Somogyváron június 30-án tartották az ünnepet. Szent László 1091-ben Somogyváron alapította a bencés apátságot, ahol akarata szerint temették el 1095. július 29-én bekövetkezett halála után, s hamvai 97 évvel később kerültek át Nagyváradra. Az ünnepi misét Karol Kozłowski atya tartotta, a Szent Kinga kórus közreműködésével, ezt követően Kapuvárra, a nemzeti emlékhelyre vonultak a résztvevők, ahol Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és dr Csúcs Lászlóné Halina mondott beszédet, aki a lengyel szülőkhöz és ifjúsághoz fordult, aktívabb részvételt kérve tőlük a lengyel rendezvényeken: „Jó lengyelnek lenni Magyarországon, de erre rá is kell szolgálnunk.” – emelte ki. A Szent László Díjat Bús Balázs, Óbuda polgármestere, a Magyarországi Lengyelekért Emlékéremet Pál Barbara vehette át, az ünnepségen pedig a szczyrk-i Klimczok népi együttes szórakoztatta a jelenlévőket.

2014-ben Miskolc városa adott otthont a Polónia Napnak. Június 27-én a Szent László Hagyományörző Egyesület, a Nonprofit idegen-

forgalmi iroda és az Országos Lengyel Önkormányzat Magyar-Lengyel Barátság Napját szervezett Hajdúszoboszlón. A Szent László Római Katolikus Templomban Artur Górski atya és Lipták József atya közösen misét celebráltak, majd ünnepélyes emléktáblavatásra került sor a lengyel–magyar barátság és II. János Pál pápa szentté avatásának emlékére. Az ünnepség a miskolci Nemzeti Színház Nyári Színházában folytatódott, ahol dr Csúcs Lászlóné Halina köszöntötte a jelenlévőket – Az utóbbi években ezek a találkozók egyre nyitottabbak lettek, annak köszönhetően, hogy közülünk egyre többek kapcsolódtak be a közös munkába és egyre több lengyel s magyar vesz részt a Polónia életében – mondta az OLÖ akkori elnöke. Az őt követő Roman Kowalski nagykövet hangsúlyozta Miskolc város különlegességét a magyarországi lengyelség számára, hiszen itt élnek generációjuk legidősebb tagjai, akiknek köszönhetően a magyarországi Polónia nemzetiségi státuszt kapott 1993-ban. Az ünnepség részeként elbúcsúztatták Podluszány Erzsit, az OLÖ hivatalvezetőjét, aki tizennégy évi munka után vonult nyugdíjba.

2014-ben a Szent László Díjat Csepel polgármestere, Németh Szilárd kapta, míg a Magyarországi Lengyelekért Emlékéremben Molnárné Cieślewicz Elżbieta, Bárkányi Tamás és felesége, Wiesława, valamint az Isaszegi Múzeumbarátok Köre részesült, a Polska Drenka népi együttes pedig különdíjat vehetett át. A vendégek szórakoztatásáról a krakkói Krakus együttes, a szabolcsi Igriczek, a Polska Drenka, valamint a siewierz-i Klipsy i Sonus gondoskodott.

Természetesen képtelenség az elmúlt huszonegy év ünnepeit felsorolni. Az eltelt idő alatt azonban sok tapasztalatra tettünk szert. Számátalan magas rangú lengyel és magyar közéleti személyiség egyaránt megtisztelte jelenlétével

a Polónia Napot. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, Grzegorz Lubczyk és Roman Kowalski egykori magyarországi lengyel nagykövet urak, magyar és lengyel városok polgármesterei, lengyel és magyar szervezetek képviselői, s természetesen a magyarországi – fővárosi és vidéki – Polónia állandó jelenléte is emelte az ünnepség fényét, hiszen róluk, nekik szólt a Szent László Nap.

Az ünnepi díjátadó gálakon lengyel néptáncos csoportok léptek fel, amelyek mindig más lengyelországi régióból érkeztek, ezzel új oldaláról mutatva be a lengyel népi kultúra gazdagságát. A műsorban mindig szerepet kaptak a fiatalok is. Egyszerűbb szervezet sorakozott fel a Polonia Nap mögé, jelezve számunkra, hogy nem közömbös nekik sem a magyarországi lengyelek ügye. Az évek során közös munkával létrehoztunk egy közösségteremtő alkalmat, amikor a magyarországi lengyelség méltó körülmények között megünnepelheti védőszentjét. Olyan hagyományt teremtettünk, amelyet érdemes továbbvinni.

A hagyomány szó sokszor, sokat ismételt közhelynek hangzik. Azonban milyen szerepet kapnak a hagyományok egy ember, egy közösség életében? A hagyomány örök. Az emberek változnak, néha-nhan közülünk eltávoznak, viszont évről évre új fiatalok jönnek, hogy átvegyék a helyüket, a hagyományt továbbvigyék és a közösséget fenntartsák.

2017-ben különleges eseménnyel gazdagodik a Szent László Napok sorozata. Az idei Szent László Év alkalmából fellobban a Ferenc pápa által megáldott Szent László láng. A fény június 17-én, a Polónia Napon indul útjára, hogy bejárja Szent László életének főbb helyszíneit. Világítsa be a Kárpát-medencét, és mutasson utat a magyarországi Polóniának.

Ijjas Anna

A pápa megáldotta a győri Szent László-lángot Papież Franciszek pobłogosławił ogień św. Władysława

Május 31-én Ferenc pápa az általános kihallgatás keretében fogadta Rómában a Szent László-év tanácsadó testületének és az Országos Lengyel Önkormányzatnak a tagjait, és megáldotta a Magyarországon élő lengyel közösség önkormányzata által elindított a Szent László-lángot, amely a tervek szerint idén bejárja a lovagkirály nevéhez kötődő kárpát-medencei és lengyelországi helyeket.

A kihallgatást követően a magyar delegáció – Gaal Gergely, a Szent László Év tanácsadó testületének elnöke, Ronay Slába Ewa, az Országos Lengyel Önkormányzat elnöke, Kollár János, a Győri Lengyel Önkormányzat vezetője és Dr. Lomnici Zoltán, az Emberi Méltóság Tanácsa elnöke – rövid imádságos megemlékezést tartott a Szent Péter-bazilika altemplomában, a Magyarok Nagyasszonya Kápolnában, a Szent László királyt ábrázoló domborműnél.

A Szent László láng-ereklyetartót Lebó Ferenc győri szobrászművész készítette el a Szent László-év tiszteletére a győri lengyel nemzetiségi önkormányzat kezdeményezésére, az országos lengyel önkormányzat támogatásával.

Július 17-én, a magyarországi lengyelek központi ünnepén, a budapesti Szent István-bazilikában lobban fel a láng. Kollár János, a győri lengyel nemzetiségi önkormányzat elnökének reményei szerint a lángot először abba az öt városba viszik el, amely Szent Lászlóhoz köthető, így szülőhelyére, a lengyelországi Krakkóba, halálának helyszínére, a szlovákiai Nyitrára, nyughelyére, a romániai Nagyvárada, az első székesegyház alapításának, építésének helyszínére, a horvátországi Záhra, valamint Győrbe, ahol hermáját őrzik.

A Szent László-láng ereklyetartó 120 cm-es alkotás, mahagóni fából készült, bronz és sárgaréz plakettekkel, amelyek Szent László életéből vett jeleneteket ábrázolnak. Látható rajtuk a győri herma, mint a legautentikusabb Szent László-ábrázolás, egy jelenet a nagyváradi székesegyház építéséről, amikor a király felügyeli a munkálatokat. A harmadik kép a Kárpát-medencei román kori templomokban elterjedt ábrázolást idézi, ahol Szent László küzdelmét láthatjuk a kunnal. Lebó Ferenc életében jelentős helyet foglalt el a Szent László téma, nevéhez több ilyen alkotás köthető, a pénzermétől a köztéri szobrokon át az ereklyetartóig.

forrás: gyorplul.hu, MTI/Földvári Gabriella, fot. Marcali Gábor

31. májusi, na audijenci generalnej Papież Franciszek przyjął członków węgierskiego Komitetu Obchodów Roku świętego Władysława i przedstawicieli węgierskiej Polonii i pobłogosławił przywieziony przez nich ogień świętego Władysława. Następnie delegacja z Węgier – w skład której, wchodził Gergely Gaal, przewodniczący Komitetu Obchodów Roku świętego Władysława, Ewa Slába Ronay, przewodnicząca Ogólnokrajowego

wego Samorządu Polskiego na Węgrzech, János Kollár przewodniczący Samorządu Narodowości Polskiej w Győr i dr Zoltán Lomnici, przewodniczący Rady Godności Ludzkiej (EMT) – zesłali do znajdującej się pod Bazyliką węgierskiej kaplicy, na krótką modlitwę.

Ogień świętego Władysława zapłonął 17 czerwca, podczas centralnych obchodów Dnia Polonii na Węgrzech w Bazylice świętego Stefana w Budapeszcie. Następnie, zgodnie z planami Jánosa Kollára wyruszył w długą podróż. W pierwszym rzędzie odwiedzi Kraków, miejsce narodzin króla, następnie słowacką Nyitrę, miejsce jego śmierci i dalej rumuńską Oradeę (Nagyvárad), miejsce wiecznego spoczynku, Chorwacki Zagrzeb, a na koniec Győr, gdzie przechowywana jest herma św. Władysława.

Relikwiarz został zaprojektowany przez Ferencę Lebó, artystkę z Győr. Nie jest to jego pierwsza praca poświęcona świętemu Władysławowi, projektował już poświęcone mu medale, pomniki i relikwiarze. Wykonanie 120 centymetrowego mahoniowego świecznika zostało zainicjowane przez Samorząd Narodowości Polskiej w Győr, a było możliwe dzięki wsparciu Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego.

Wyrzeźbiony w mahoniowym drewnie relikwiarz jest ozdobiony trzema mosiężnymi medalami przedstawiającymi króla świętego Władysława. Na pierwszym znajduje się herma, najbardziej prawdopodobny portret króla, na drugim scena budowy kościoła w Oradei (Nagyvárad), w której król dogląda postępujących prac, trzeci z medali zaś zawiera często przedstawianą w kościołach romańskich Niecki Karpackiej scenę walki świętego Władysława z Kunem.

Głos Polonii laureatem nagrody Pro Cultura Minoritatum Hungariae

29 maja w peszteńskim Vigadó odbyła się uroczystość wręczenia nagrody „Pro Cultura Minoritatum Hungariae”.

Wśród tegorocznych wyróżnionych znalazła się redakcja „Głosu Polonii”, pisma założonego w 1987 roku przez Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. Józefa Bema na Węgrzech, obecnie wychodzącego jako kwartalny dodatek do miesięcznika „Polonia Węgierska”.

Kwartalnik ma profil historyczno–patriotyczny i charakter publicystyczno–informacyjnego magazynu polsko–węgierskiego. Dokumentowanie życia stowarzyszenia Bema, życia osiadłej na Węgrzech Polonii, prezentowanie polskiej kultury i jej twórców, a nader wszystko opisywanie wszystkiego tego, co składa się na „codzienne” wypełnianie polsko–węgierskich kontaktów i przyjaźni – tej najprawdziwszej, tworzonej przez zwyczajnych ludzi – jest przesłaniem osób tworzących pismo.

Redakcja „Głosu Polonii” od szeregu lat wydaje również zeszyty historyczne – wydawnictwa zwarte tworzone przy współpracy z ludźmi nauki, a przede wszystkim historykami. To właśnie w redakcji „Głosu Polonii” dzięki współpracy z polskim wydawnictwem Fronda powstało węgierskie wydanie „Węgierskiego łącznika”.

„Głos Polonii” to pismo znane nie tylko w środowisku węgierskiej Polonii, ale również w wielu innych krajach, a także w Polsce, gdzie w 2011 roku podczas Światowego Forum Mediów Polonijnych zostało uznane za jedno z sześciu najwyższej ocenionych pism polonijnych na świecie i otrzymało nagrodę Stowarzyszenia Polskiej Prasy.

Pismo (od ostatnich 10-ciu lat) tworzy 10-osobowa redakcja. „Głos Polonii” w 2017 roku obchodzi swoje 30-te urodziny i bez wątpienia poprzez tworzenie i dokumentowanie kultury polskiej narodowości wnosi swój wkład w tworzenie kultury Węgiei, a przyznanie redakcji zaszczytnej nagrody "Pro Cultura Minoritatum Hungariae" jest nadzwyczajnym ukoronowaniem dzieła najstarszego obecnie polskiego pisma narodowościowego na Węgrzech.

Podczas uroczystej ceremonii wręczenia nagród, której dokonali panowie Miklós Soltész – sekretarz stanu i Attila Fülöp podsekretarz stanu w Ministerstwie Zasobów Ludzkich, odbył się koncert w wykonaniu artystów rusińskich, serbskich i rumuńskich.

Ze strony polskiej w uroczystości uczestniczyła rzeczniczka narodowości polskiej w Zgromadzeniu Narodowym Węgiei dr Csúcs Lászlóné Halina, przewodnicząca Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech dr Rónayné Słaba Ewa, przewodnicząca Stołecznego Samorządu Polskiego dr Dorota Várnai, proboszcz Polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech ks. Krzysztof Grzelak SChr, dyrektorzy instytucji polonijnych w osobach Moniki Molnár (POKO) i Anny Lang (OSP), a także przyjaciele i sympatycy gazety. Redakcję reprezentowali Barbara Pál, Attila Szalai i Bożena Bogdańska-Szadai – redaktor naczelna "Głosu Polonii".

Prestiżowa nagroda przyznana jest od 2005 roku, początkowo przez Instytut Kultury Węgiei, a obecnie przez Ministerstwo Zasobów Ludzkich za wybitne zasługi w dziedzinie zachowania i pielęgnacji języka ojczystego oraz tradycji kultur narodowościowych na Węgrzech.

(b.) fot. Barbara Pál

Megünnepezték a Május 3-i Lengyel Alkotmányt

A Május 3-i Lengyel Alkotmány Napját ünnepelték a Pesti Vigadóban 2017. május 4-én. A hivatalos ünnepség este hat órakor kezdődött, a megnyitó lengyel és a magyar himnusz után a meghívott több száz vendéget Jerzy Snopek professzor, a Lengyel Köztársaság magyarországi nagykövete köszöntötte angolul és lengyelül a fehér-piros színekben pompázó díszteremben.

Ünnepi beszédében kitért az 1791-ben május 3-án elfogadott Lengyel Alkotmányra. – *A Lengyel Alkotmány nem tudta megelőzni a függetlenségétől száz évre megfosztott lengyel állam katasztrofáját, de a nemzet nagyságának és létének bizonyítéka, valamint a szabadsághoz és méltó élethez való jogának záloga maradt. Ezért elfogadásának napja ma nemzeti ünnep Lengyelországban* – fogalmazott többek között J. Snopek.

A nagykövet úr utalt rá, hogy eme jogot a függetlenség elvesztésének ténye nem húzta keresztül.

– *A XIX. század a lengyelek számára egy folytonosan megújuló harc volt a hódítókkal szemben – két nagy nemzeti felkelés ideje, ám egyben a szüntelen lelki munka ideje is, olyan hősök kora, mint Kościuszko, Bem és még sok százan, a nagy kultúrateremtők korszaka Mickiewiczssel, Chopinnal, Słowackival, Norwiddal, Sienkiewiczssel, Wyspiańskival és Matejkóval együtt* – fűzte hozzá. A lengyel–magyar barátságról szólva kiemelte: a közös értékekben és ideálokban való egyetértés megerősíti lengyelekben és magyarokban egyaránt a lelki közelség és kölcsönös szolidaritás érzését.

A felszólalás után a nagykövet úr után felesége, Gedeon Márta asszony lépett a mikrofonhoz, hogy felolvassa Orbán Viktornak, Magyarország miniszterelnökének Beata Szydło lengyel miniszterelnök asszonyhoz az ünnep alkalmából írt üdvözlő sorait:

„Az 1791. május 3-i Alkotmány a lengyel nemzet nagy vívmánya volt, amely így kívánta megőrizni függetlenségét és biztosítani az ország gazdasági és politikai fejlődésének lehetőségét. A május 3-i Alkotmány jelentősége megszületésének idején túlmutatott Lengyelország határain és nagy hatással volt a korabeli magyar politikai gondolkodásra, valamint a magyar reformmozgalom kibontakozására is. A magyar és lengyel nép közötti baráti kapcsolat közmondásos és történelmi gyökerű, ezt fontos örökségnek tekintjük. Az ezeréves lengyel–magyar barátság olyan erő, amelyet ki kell használnunk és amelyből merítenünk kell mindennapjaink közös problémáinak megoldása során. (...) Magyarország kész a jövőben is szorosan együtt munkálkodni a Lengyel

Köztársasággal közös célkitűzéseink előadásában, országaink közös érdekeinek minél eredményesebb képviselése érdekében” – állt a levélben.

A köszöntő beszéd után ünnepi fogadás vette kezdetét a díszteremben. Jelen voltak a diplomáciai testület, a magyar hatóságok, a lengyel szervezetek tagjai, valamint a budapesti és vidéki Polónia képviselői is. Az Országos Lengyel Önkormányzatot a rendezvényen elnökösszonya, dr Rónayné Słaba Ewa képviselte.

1791. május 3-án fogadta el a Lengyel Köztársaság és a Litván Nagyhercegség közös Szejmje a Két Nemzet Alkotmányát. A Május 3-i Alkotmány az újkori Európában az első, a világon pedig – az amerikai után – a második írott alaptörvény.

Az 1797. május 3-i Alkotmány elfogadásának évfordulója máig a legfontosabb állami ünnep Lengyelországban, 2007 óta pedig Litvánia nemzeti ünnepe is.

Ez a dokumentum a független lengyel állam későbbi alkotmányaihoz is mindig alapul szolgált. A ma érvényben levő lengyel alkotmányt 1997-ben fogadták el, és azóta összesen kétszer módosították. Május 2-án és 3-án nemcsak a lengyel hivatalokra, hanem az otthonokra is kikerülnek a fehér-piros zászlók – május 2-a a nemzeti lobogó és a diaszpórában élő lengyelek: a Polonia napja. Új szokás, hogy a lengyelek fehér-piros kokárdát tűznek ki a Május 3-i Alkotmány Ünnepe.

Idén Lengyelország a Május 3-i Lengyel Alkotmány elfogadásának 226. évfordulóját ünnepli. Jövőre, 2018. november 11-én Lengyelország függetlenné válásának 100. évfordulójára emlékezünk.

Ijjas Anna

Potrójne święto w Békéscsabie

6 maja Polonia z Békéscsaby świętowała potrójne święto Polski: Święto Konstytucji, Święto Flagi i Dzień Polaków Poza Granicami Kraju. Z tej okazji odbył się wernisaż wystawy „Twarze i górale”, na którym historię Derenku przedstawił z-ca dyrektora Polskiego Instytutu Badawczego i Muzeum – József Virágh. Korzystając z okazji wyrazamy gorące podziękowania panu Józsefowi, który pomimo złego stanu zdrowia, przyjechał do Békéscsaby, aby wygłosić wykład. Mieliliśmy okazję również obejrzeć fragmenty filmu o Derenku, pierwszej polskiej wsi powstałej na Węgrzech. Młodzież z tutejszej Szkoły Muzycznej im. Béli Bartóka usświetniła uroczystość koncertem, na którym w pięknym wykonaniu, usłyszeliśmy utwory Chopina i Wieniawskiego.

Małgorzata Leszkó

Fehér–Piros Bál a XVIII. kerületben

Nem mindennapi ötlettel rukkolt elő a XVIII. kerületi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat a május 3-i Lengyel Alkotmány Napja alkalmából. Fehér–Piros Bált rendeztek, amelyre a Kondor Béla Közösségi Házban került sor április 29-én.

A vendégek fehér–piros öltözetben vagy különböző lengyel kiegészítőkkal érkeztek. Miután elfoglalták helyüket, Balogh Katarzyna, az est háziasszonya, a XVIII. kerületi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat elnöke köszöntötte őket. A bál lengyel nemzeti táncsal, a polonézzal indult, amelyhez mindenki hamar megtalálta a párját. Ezt követte a Polonez lengyel dal- és néptáncegyüttes nagy sikerű fellépése.

A jó hangulatért a helyiek által már jól ismert „Tomek Coral” és „Magdalena” feleletek, akik éjszaka nyúlóan szórakoztatták az összegyűlteket közismert lengyel dalokkal. A Sziléziából érkezett Tomasz Ciba „Coral” már számos sikeres rendezvényt tudhat maga mögött, s ezúttal sem vallott szégyent.

Hatalmas, színes parókák, elegáns kalapok és bohókás szemüvegek kerültek elő, néhol pedig fehér–piros sálak és baseball-sapkák díszlettek. Volt, aki ördögsvarvat, csinos masnikat vagy nyakkendő tötött magára. A hallgatóság sorában lengyelek és magyarok foglaltak helyet, köztük csoportjával együtt Szalai Árpád, a Tatabányai Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat elnöke.

A szervezők nagyon finom svédasztalos vacsoráról, ünnepi tortáról, üdítőről, borról és természetesen lengyel vodkáról gondoskodtak. A mulatság és tánc egészen hajnalig tartott.

Ijjas Anna

Posiedzenie plenarne OSP OLÖ képviselőtestületi ülése

20 maja 2017 roku odbyło się kolejne plenarne posiedzenie OSP, które na nowo mogło odbyć się w zwyczajowym miejscu w X dzielnicy Budapesztu, w budynku przy Állomás utca 10.

W porządku dziennym obrad znalazły się problemy, dotyczące wielu z nas. Na posiedzeniu rozpoczętym pod przewodnictwem dr Rónayné Slabej Ewy jeszcze przed rozpoczęciem porządku dnia zabrała głos Korinna Katalin Wesolowski, która poinformowała obecnych o problemach związanych z zeznaniami podatkowymi za 2016 rok i prosiła o zbadanie sprawy, oraz o szybkie i skuteczne ich rozwiązanie.

Następnie rzecznik narodowości polskiej przy Zgromadzeniu Narodowym Węgier dr Csúcs Lászlóné Halina prosiła zebranych radnych o pomoc w dwóch kwestiach. Najpierw poinformowała o postępach w przygotowaniach uroczystości o koronacji kopii obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej, która odbędzie się 30 czerwca w budapeszteńskiej Bazylice świętego Stefana z udziałem wielu znamienitych gości. W tej kwestii prosiła, o możliwie jak największą ilość uczestników, podkreślając wagę obecności młodzieży. Następnie poinformowała o stanie parceli wojskowej w cmentarzu Rákoskeresztúr i wniosła o wsparcie OSP przy jego uporządkowaniu. Na koniec Rzecznik odpowiadała na pytania zebranych radnych.

Kolejnym punktem porządku dnia było sprawozdanie Przewodniczącej OSP dotyczące zadań wykonanych i wydarzeń, które miały miejsce od czasu ostatniego posiedzenia. Sprawozdanie to zostało jednogłośnie przyjęte.

Można by powiedzieć, że następnym posiedzeniu pogrążyło się w „morzu liczb”, bo obecni wysłuchali sprawozdania Zsolta Németa, rewizora ksiąg o wynikach finansowych za 2016 rok. Sprawozdanie zawierało pozytywną ocenę prawidłowości działalności ekonomicznej OSP i jego instytucji. Po sprawozdaniu radni zebrani na walnym posiedzeniu, przy pozytywnej opinii Komisji Finansów przyjęli zamknięcie ksiąg rachunkowych za 2016 rok.

Zmiany w założeniach budżetowych na 2017 rok przyjęte podczas posiedzenia były konieczne ze względu na wpłynięcie dotacji w wysokości 7 mln forintów otrzymanej od Ministerstwa Zasobów Ludzkich na organizowane imprezy, a uzyskanej po negocjacjach prowadzonych przez Przewodniczącą OSP z jednej strony, oraz pojawienie się w budżecie kwot wsparcia finansowego z systemu grantowego EPER z drugiej.

Na walnym posiedzeniu zdecydowano również o przyznaniu tegorocznych nagród Dnia Polonii. Nagrodę świętego Władysława otrzymał dr János Latorcai wicemarszałek Węgierskiego Parlamentu, nagrodę „Za Zasługi dla Węgierskiej Polonii”: Alina Papiewska-Csapó, Ferenc Zarowny i Józsefné Zele, nagrodę młodzieżową zaś Mateusz Mészáros. Nagrody – zgodnie z tradycją – zostaną wręczone podczas uroczystości Dnia Polonii 2017.

Radni omówili również kwestię założenia samorządowego przedszkola, podkreślając jego znaczenie dla tak społeczności polonijnej, jak i w przygotowaniu kolejnych pokoleń uczniów Szkoły Polskiej. Obecni radni zgodnie poparli ten pomysł, upoważniając Przewodniczącą do poczynienia pierwszych kroków w kierunku jego realizacji.

Następnie radni poruszyli temat odpustu w Derenku, oraz kwestie dotyczące terenu derenkiego podkreślając jego wagę w życiu węgierskiej Polonii i pamięci historycznej.

Cały oficjalny protokół z ostatniego posiedzenia można przeczytać na stronie Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego: www.lengyelonkormanyzat.hu.

Az Országos Lengyel Önkormányzat 2017. május 20-án tartotta soron következő rendes közgyűlést, ismét a szokásos helyszínen a Budapest X. kerület Állomás utca 10. szám alatti székházában.

Az ülés napirendjén sokunkat érintő témák szerepeltek. A dr. Rónayné Slaba Ewa elnöklésével megnyitott ülésen napirend előtti felszólalásában Wesolowski

KRÓNIKA

Korinna Katalin képviselő a 2016. évi adóbevallások körüli problémákról tájékoztatta a képviselőket és ennek kivizsgálását, a problémák gyors, hatékony megoldását kérte.

Ezután dr. Csúcs Lászlóné lengyel parlamenti szószóló kért segítséget a közgyűléstől két témában. Először tájékoztatta a megjelenteket, hogy 2017. június 30-án a Budapesti Szent István Bazilikában lesz a Chestochowai Fekete Madonna képnak a megkoronázása magas rangú meghívottak részvételével. Kérte, hogy minél többen jöjjenek el, különösen fontosnak tartotta, hogy az ifjúság, a fiatalok képviseltesék magukat az eseményen, minél nagyobb számban vegyenek részt azon. Ezt követően a Rákoskeresztúri Temetőben lévő lengyel katonai parcella állapotára hívta fel a figyelmet és annak rendbetételéhez kért támogatást, intézkedést az Országos Önkormányzat részéről. A szószóló asszony végül képviselői kérdésekre válaszolt.

A következő napirendi pontban az elnök asszony beszámolójára került sor az előző közgyűlés óta elvégzett feladatokról, történésekről, melyet a közgyűlés egyhangúlag elfogadott.

Azt mondhatjuk, hogy a közgyűlés ezután belevetette magát a számok tengerében, ugyanis meghallgatta Német Zsolt könyvvizsgáló beszámolóját a 2016. év gazdálkodásáról. A jelentés kitért mind az OLŐ, mind az intézményei gazdálkodásának szabályszerűségére és azokat megalapozottnak találta. Ezt követően a közgyűlés elfogadta a Pénzügyi Bizottság támogatásával a 2016.évi zárszámadást.

A 2017. évi költségvetés előirányzatainak módosítását egyfelől az indokolta, hogy különböző rendezvényekre az OLŐ hét millió forint támogatást kapott az EMMI-től, az

erről szóló tárgyalásokat az elnök asszony folytatta le, és már a támogatói szerződés megkötésére is sor került. Másfelől az EPER (Elektronikus Pályázatkezelési és Együttműködési Rendszer) pályázatokat érintő támogatások is megjelenítésre kerültek a 2017. évi költségvetésben.

Döntött a közgyűlés a 2017.évi Polonia napi díjazottak személyéről is, így a Szent László Díjat idén dr. Latorcai János az Országgyűlés alelnöke kapja, míg a Magyarországi Lengyelekért emlékérmeket Papiewska-Csapó Alina, Zarowny Ferenc és Zele Józsefné részére adományozta a közgyűlés. A Magyarországi Lengyelekért Ifjúsági Díjat pedig Mészáros Máté kapja ebben az évben. A díjak átadására a hagyományoknak megfelelően a 2017. évi Polonia napon, ünnepélyes keretek között kerül sor.

A képviselők ezután megtárgyalták az óvoda alapítás kérdését, hangsúlyozva annak fontosságát a nemzetiiséget megtartó erejét, melynek segítségével biztosítani lehet az iskolai utánpótlást is. A képviselők felszólalásaikban mind egyetértettek abban, hogy lépéseket kell tenni az óvoda megalapítása érdekében, és az ehhez szükséges felhatalmazást a kezdeti lépések megtételére megadták az elnök asszony részére.

A Derenki Búcsú és a derenki területtel kapcsolatos kérdésekről tárgyaltak ezután a képviselők, kiemelve annak fontosságát, központi szerepét a hazai lengyel-ség életében, történeti emlékezetében.

A közgyűlés üléséről készült hivatalos jegyzőkönyv megtekinthető a www.lengyelonkormanyzat.hu oldalon.

Borhi Zoltán

Koronacja kopii ikony Matki Boskiej Częstochowskiej

Fekete Madonna kegykép másolatának megkoronázása

w Bazylice św. Stefana
a Szent István bazilikában

**30 CZERWCA OD GODZ. 14.00
JÚNIUS 30-ÁN 14 ÓRÁTÓL**

Polsko – Węgierskie
Spotkanie Modzieży
w Budapeszcie

Lengyel – Magyar
Ifjúsági Találkozó
Budapestben

14:00

Uroczyste wejście Ucczzenie Najświętszej Marii Panny

Ünnepélyes bevonulás
Mária köszöntők

15:00

Msza święta celebrowana przez metropolitę Ostrzychomia – Budapesztu, prymasa Węgier księdza kardynała Pétera Erdő

Erdő Péter bíboros, prímás esztergom-budapesti érsek ünnepi szentmisét mutat be

Lengyel–Magyar Ifjúsági Klub – másodszorra!

Itt a várva várt folytatás! Tavaly december 2-án már összegyűltünk egyszer a Bem József Lengyel Kulturális Egyesületben, hogy megpróbáljuk közösen elkészíteni a lengyel konyha ínycségeit. Akkor a közismert és közkedvelt pierogi ruskie-val – azaz a krumplival és túróval töltött pierogival – indítottunk. Útjára indítottuk a közös főzés&beszélgetés ötletét és elsőre sikert arattunk! Projektünket pedig elneveztük Lengyel–Magyar Ifjúsági Klubnak. Kezdetben kissé idegenkedtünk egymástól, de aztán a közös lengyel témák és ételek egyre jobban összehoztak bennünket. Annyira jól éreztük magunkat, hogy eldöntöttük – jöhet a következő alkalom! Mire várunk hát?

Nem kellett sokáig számolni a napokat – az a néhány hónap hamar elrepült – és máris újra ott

ültünk egymás között a Bem Klubban, ezúttal május 5-én délután. Két nyelven – lengyelül és magyarul – köszöntöttük a régi és új ismerősöket. Egy darabig dr Várnai Dorota, a Fővárosi Lengyel Önkormányzat elnöke is velünk tartott az Ifjúsági Klub második összejövetelén.

A terítőken – és a szépen terített asztalon – ezúttal pedig a lengyel céklaleves (barszcz czerwony) volt soron. Főzés közben ki-ki megosztotta saját – otthonról hozott, szomszédától hallott – receptjét. Az időközben elkészült céklaleves pedig osztatlan sikert aratott, mellé finom pogácsa, bor és üdítő járt. Hogy ne merüljenek feledésbe az újonnan tanultak, a résztvevők eredeti recepttel gazdagodtak.

A rendelkezésre álló időnk hamar elrepült a kötetlen beszélgetés és ismerkedés közepette. Kocsis Adrienn és Iga Kolasińska ismét magukra vállalták a szervezést, a résztvevők pedig remek hangulatot teremtettek.

Folytatása következik!

Ijjas Anna

Mesék, regék és Biblia

A Kőbányai Széchenyi István Magyar–Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskolában nyílt közös kiállítás Danka Zoltán és Tóth Katalin műveiből „Mesék, regék és Biblia” címmel május 8-án.

Az iskola aulájában rendezett kiállítást Sándor Zoltán, az intézmény igazgatója nyitotta meg. Megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a gyerekeknek színes világban kell felnőniük, és fontosak a mesék az életünkben. Megemlítette, hogy a kiállító művészek általában egy-egy alkotást ajándékoznak az iskolának. A műveket iskolai rendezvényeken árverésre bocsátják, a befolyt összeget pedig jótékony célra fordítják. Ez alkalommal Danka Zoltán egy bekeretezett festményét ajánlotta fel az intézmény számára.

A megnyitón Oláh Norbert „realista” festőművész méltatta a két alkotót, majd maguk a kiállítók beszéltek művészi hitvallásukról. Ezt követően mindenki kedvére nézegethette a színes grafikákat, majd kötetlen beszélgetés kezdődött.

A kiállítás nyitvatartási időben látogatható az iskolában.

Ijjas Anna

8 maja w Szkole Podstawowej im. Széchenyiego w Budapeszcie odbył się wernisaz wystawy prac Zoltána Danka i Katalin Tóth. Wystawę otworzył dyrektor szkoły Zoltán Sándor podkreślając jak ważnym jest, żeby dzieci wychowywały się w otoczeniu pełnym kolorów. Twórcy po jednej ze swoich prac zaoferowali szkole na aukcję przeznaczoną na cele charytatywne. Wystawę można oglądać w godzinach pracy szkoły.

Családi találkozó a Livia Villában

Rendhagyó eseményre invitálta a XII. kerületi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat lengyel és magyar barátait. Május 7-én találkozót szervezett az egykori lengyelországi nyári táborozók számára a Magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesület. A nosztalgiaedélutának a XII. kerület egyik eldugott, ám festői környékén található Livia Villa adott otthont.

Kora délután már szállingóztak a vendégek, hogy ismét találkozzanak, egymás között kicseréljék régi emlékeiket és új beszámolókkal gazdagodjanak, felidézzék a régi tábort hangulatot. A villa kertjében ekkor már javában készült a bográcsgulyás, amelyhez egy ismert étterem kitűnő séfje szeleltelte a hozzávalókat. Az időjárás kegyes volt a rendezőkhöz, az eső szerencsére elkerülte a környéket, így a kerti mulatságot semmi sem akadályozta. A gondos szervezők jóvoltából mindenki rendelkezésére állt pogácsa, aprósütemény, ásványvíz, kávé, és természetesen a közkedvelt Żubrówka vodka is.

A gyerekeket különböző szórakoztató játékok várták. Nagy sikert aratott az origami-hajtogatás, a kézműveskedés, a kicsik lelkesen festették színesre az asztalon sorakozó kerámiafigurákat – szívet, halacszkákat – amiket aztán megtarthatnak örökbe. Az ügyes kezű arcfestő sem tétlenkedett: a gyerekek mellett egy vállalkozó kedvű felnőtt arcát is kipingálta. Aki pedig lengyel nyelvű mesére vágyott, beülhetett a rögtönzött moziba a közkedvelt Lolka és Bolka kalandjait megnézni.

A vidámság és beszélgetés zaja érdeklődő idegeneket is becsalt a környékről, akik a kellemes vendéglátás és biztos visszatérés tudatában távoztak. Később már kigyózzott a sor a frissen készült finom gulyásért, majd a bográcso-

zók – kicsik és nagyok – letelepedtek a napsütötte kerti padokra, ahol kötetlen beszélgetés vette kezdetét.

A családi hangulatú összejövetelen Wesolowski Korinna, a Bem József Lengyel Kulturális Egyesület elnöke, valamint családjával együtt dr. Nyitrai Zoltán, a XII. kerületi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat elnöke – egyben a Bem Egyesület elnökhelyettese – is részt vettek. A rendezvény házigazdája a XII. kerületi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat, támogatói a Fővárosi Lengyel Önkormányzat, az Óbuda-Békásmegyer Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat és a XIII. kerületi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat voltak.

Ijjas Anna

7 maja w budańskiej willi Livia Samorząd Polski XII dzielnicy Budapesztu wspólnie z Polskim Stowarzyszeniem Kulturalnym im. Józefa Bema na Węgrzech zorganizowały rodzinny piknik dawnych bemańskich kolonistów, którzy po latach z nostalgią wspominali wspólne chwile spędzane na polonijnych obozach.

Nie zabrakło atrakcji dla dzieci, które chętnie rysowały, oglądały filmy i uczestniczyły w malowaniu twarzy. Ku uciesze wszystkich szef kuchni jednej ze znanych budańskich restauracji w ogrodzie willi ugotował znakomity węgierski gulasz. Rodzinną atmosferę zapewniała też obecność prezesa i wiceprezesa PSK im. J. Bema – Korinny Wesolowski i Zoltána Nyitrai, który będąc razem przewodniczącym Samorządu XII dzielnicy, pełnił funkcję gospodarza pikniku.

Spotkanie doszło do skutku dzięki współpracy: PSK im. J. Bema, SNP III, XII i XIII dzielnicy Budapesztu i SSP.

(b.) fot. Ijjas Anna

Krzyż Orderu Odrodzenia Polski za pracę na rzecz Polonii

Prezydent RP Andrzej Duda, z okazji, obchodzonego 2 maja, Dnia Polonii i Polaków za Granicą odznaczył osoby zasłużone w działalności na rzecz środowisk polonijnych. Wśród odznaczonych znalazł się wieloletni proboszcz Polskiej Parafii Personalnej w Budapeszcie, ksiądz Leszek Kryża.

Ksiądz Kryża – obecnie dyrektor Zespołu Pomocy Kościołowi na Wschodzie Konferencji Episkopatu Polski – został odznaczony krzyżem oficerskim Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi w działalności na rzecz polskich społeczności skupionych wokół parafii rzymsko-katolickich w Europie Środkowej i Wschodniej oraz za opiekę duszpasterską nad polskimi repatriantami:

Order Odrodzenia Polski, Polonia Restituta to drugie pod względem starszeństwa polskie państwowe odznaczenie cywilne, po Orderze Orła Białego.

Nadawane jest za wybitne osiągnięcia na polu oświaty, nauki, sportu, kultury, sztuki, gospodarki, obronności, działalności społecznej oraz rozwijania dobrych stosunków z innymi krajami.

(red.) fot. G. Jakubowski KPRP

Roman Kowalski laureatem nagrody Pro Óbuda

6 maja były ambasador RP w Budapeszcie Roman Kowalski – za ofiarną pracę na szczeblu międzynarodowym na rzecz Óbudy-Békásmegyera, za pielęgnowanie wspólnej polsko-węgierskiej historycznej przeszłości, z uznaniem za zaangażowanie w działaniu, uhonorowany został prestiżową nagrodą Pro Óbuda.

Uroczystość odbyła się na dziedzińcu Kobuci kert, w obecności ministra gospodarki narodowej Mihálya Varga, przedstawicieli władz i mieszkańców III dzielnicy, przedstawicieli Ambasady RP z wice ambasadorem RP Michałem Andrukoniem na czele, rzecznik narodowości polskiej w ZN Węgier dr Csúcs Lászlóné Haliny, proboszcza Polskiej Parafii ks. Krzysztofa Grzelaka, przedstawicieli Polonii z prezes PSK im. J. Bema i przewodniczącą SNP III dzielnicy Korinny Wesołowski, asysty SRH Legionu Polskiego, przyjaciół i znajomych odnanzonego, a także delegacji z polskiego miasta partnerskiego, czyli reprezentacji władz warszawskiego Bemowa.

Wręczenia nagrody przyznanej przez Radę III dzielnicy Budapesztu, dokonał jej burmistrz Balázs Bús.

(b.) fot. Barbara Pál

Walne zebranie i wybory w Stowarzyszeniu św. Wojciecha

16 maja 2017 roku w Budapeszcie odbyło się sprawozdawczo-wyborcze walne zebranie Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech pw św. Wojciecha, oraz wybory komisji rewizyjnej. W wyborach uczestniczyło 35 osób.

Walne zebranie wybrało zarząd 5 członków, który 29 maja jednogłośnie na funkcję prezesa wybrał Molnárné Sagun Zdzisławę.

W skład zarządu weszły panie: Molnárné-Cieślewicz Elżbieta, Nagy Ewa, Soboltyński Róbert, Lászlóné Małgorzata, Takácsné-Kalińska Katarzyna.

Zgodnie ze statutem Stowarzyszenia funkcję honorowego członka zarządu pełni aktualny proboszcz Polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech, czyli obecnie ks. Krzysztof Grzelak SCh.

W skład komisji rewizyjnej walne zebranie wybrało panie: Koziorowski Krystynę, Rege BÉláné Władysławę i Pauer BÉláné Barbarę.

Małgorzata Soboltyński

Holokauszról megemlékeztek Esztergomban

Május 11-én Esztergomban megemlékeztünk a városból elhurcolt zsidó polgártársainkra. A volt Zsinagóga előtti Holokauszt szobornál több civil szervezet és az Esztergomi LNO is virágot helyezett el.

*Horváth Mihályné
ELNÖ alelnöke*

Odpust parafialny oraz Dni Matki i Dziecka

28 maja obfitował w wiele wydarzeń. Jako, że 24 maja było wspomnienie Najświętszej Marii Panny Wspomożycielki Wiernych, a pod takim wezwaniem jest nasz Polski Kościół w Budapeszcie, więc przeżywalimy odpust parafialny.

Po uroczystej odpustowej Mszy świętej wszyscy uczestnicy przeszli do Domu Polskiego gdzie POKO filia Óhegy u.11 wraz ze Stowarzyszeniem Katolików Polskich na Węgrzech pw św. Wojciecha zaprosili nas na dalsze świętowanie z okazji Dni Matki i Dziecka.

W bogatym programie były występy artystów Edyty Nowickiej, Kamila Roch Karolczuka i Tomasza Markol, otwarcie wystawy Beaty Gajeckiej „Potop, Arka Noego... kruk i gołąb”. Swoje prace ręczne prezentowały osoby niepełnosprawne z Warsztatu Terapii Zajęciowej „Perła” ze Szczawnicy, ze swoimi opiekunami Wiesławą Sajdak Tokarczyk, Marzeną Tokarczyk oraz Angeliką Galeją-Tokarczyk. Podopieczni dali nam też pokaz taneczno-muzyczny-poetycki.

Jako że pogoda prawdziwie dopisała, następnie, w ogrodzie Domu Polskiego, odbył się piknik rodzinny, podczas którego między innymi mieliśmy okazję skosztować wyroby regionalne ze Szczawnicy, oraz wypieki osób niepełnosprawnych z Pracowni Gospodarstwa Domowego „Perła”, a licznie zebrane dzieci wyszaleć do woli.

Serdecznie dziękujemy sponsorom: Samorządowi Narodowości Polskiej na Kóbanyi oraz w XVIII dzielnicy Budapesztu.

*Małgorzata Soboltyński,
fot. Barbara Pal*

Jak ten las szybko rośnie!

Od 10 już lat Samorząd Narodowości Polskiej II. dz. Budapesztu oraz PoloniaNova zapraszają na wiosenne sadzenie lasu i piknik.

Podczas tegorocznych prac leśnych policzyliśmy, że w Budapeszcie mamy już około 15 tysięcy własnych drzewek, a nawet dorodnych drzew.

Okazuje się, że ta aktywność jest lubiana zarówno przez starszych, jak i młodszych, a ostatnio nawet przez małe dzieci. Sadzenie lasu to nie tylko ciężka, ale także szlachetna, praca, ale także piknik, spotkania, a dla dzieci gry i zabawy i fajna przygoda. Od kilku lat w tym zacnym zadaniu czynnie wspierają nas Węgrzy z Klubu Fónix, którzy w ten sposób celebryją sympatię obu narodów.

PoloniaNova, fot. A. Młodożeniec

Szkolny Dzień Dziecka nad jeziorem Deseda

W ostatnią niedzielę maja oddział Szkoły Polskiej w Kaposvárze świętował Dzień Dziecka nad, położonym niedaleko naszego miasta, jeziorem Deseda. Nie można było się spóźnić, bo ważnym punktem programu, od którego zaczęliśmy była wycieczka statkiem. Na szczęście wszyscy dotarli na czas – rowerami, pieszo lub samochodami. Nikt nie zawiódł, nawet pogoda, lepszej nie mogliśmy sobie wymarzyć na wycieczkę małym stateczkiem po uroczym jeziorze.

Deseda to pięknie położone jezioro, które jest najdłuższym sztucznym zbiornikiem wodnym na Węgrzech. Zarówno jezioro, jak i jego okolice dają schronienie wielu gatunkom zwierząt i roślin. Ich przedstawicieli można obejrzeć z bliska na wystawie w Centrum Przyrodniczym im. Istvána Fekete.

W ciekawie urządzonych gablotach mogliśmy podziwiać typowe dla tej okolicy nieduże ssaki, owady, ptaki i rośliny, zaś pośrodku centrum w dużym akwarium pływające ryby z jeziora Deseda. W nowoczesnej wyposażonej sali wystawowej pod każdą oszkloną witryną znajdowały się tablety, z których dowiedzieliśmy się ciekawych rzeczy o zamieszczonych powyżej eksponatach. Oprócz tego mogliśmy wypróbować interaktywne urządzenia dla dzieci np.: dotknąć futer niektórych zwierząt, obejrzeć odciski ich łap lub kopyt, ułożyć z klocków różne gatunki ryb. Mogliśmy zagrać w przyrodnicze memory, a także ułożyć obraz z małych kwadratów przedstawiających większą całość.

Obok budynku, w którym znajdują się wystawy, nad jeziorem zbudowano również obserwatorium. Jak dopisze komuś szczęście można zaobserwować życie zwierząt żyjących w tej okolicy. Nam udało się

z bardzo bliska oglądać zachowanie kaczek.

Wizyta w centrum przyrodniczym dostarczyła nam wielu wrażeń, to wspaniałe miejsce ma też swój plac zabaw na wodzie i na lądzie, którego nie omieszkaliśmy na zakończenie tego dnia odwiedzić.

Zajęcznė Liliana

Dzień Matki w Budapeszcie

W sobotę, 27 maja proboszcz parafii polskiej ks. Krzysztof Grzelak SCH odprawił polskojęzyczną mszę w Kaplicy Skalnej na Górze Gellerta w Budapeszcie. Msza ta była odprawiana w intencji wszystkich matek z okazji ich święta, im też poświęcona była homilia, w której ksiądz proboszcz wielokrotnie podkreślał jak ważną rolę pełnią matki w życiu każdego człowieka i życiu całych rodzin.

Płynące z głębi serca życzenia wszystkim mamom: i polskim i węgierskim, i tym obecnym na uroczystości i tym, które już odeszły z tego świata, złożyli Gabrysia i Dominik Segesdy. Wszystkie mamy obok bukietu dziecięcych życzeń, otrzymały również bukiety kwiatów i wesoły bukiet arii operetkowych, które zaśpiewali dla nich artyści ze Śląska: Edyta Nowicka i Kamil Roch Karolczuk przy akompaniamencie Tomasza Markola. Rację miał jednak niewątpliwie ksiądz Krzysztof, który podkreślił, że największym prezentem tej uroczystości było miejsce, gdzie mogliśmy świętować – kaplica kopii obrazu Czarnej Madonny, orędowniczki wszystkich matek.

Organizację tej pięknej uroczystości sponsorowali: OSP i SNP XVIII dzielnicy, za co dziękujemy.

Klub Przyjaźni Polsko-Węgierskiej, SNP w Újpestzie, fot. Barbara Pál

Május 27-én, az eddigi hagyományokhoz híven a budapesti Sziklatemplomban ünnepelték az Anyák Napját. A szertartást idén is – mint mindig – az Újpesti Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat szervezte.

A misét Krzysztof Grzelak atya, a Lengyel Perszonális Plébánia plébánosa celebrálta, aki prédikációjában köszöntötte a jelenlévő édesanyákat.

Ebben az évben sem maradt a közönség előadók nélkül, Kamil Roch Karolczuk operaénekes és Edyta Nowicka énekesnő adtak rövid, ám nagy sikerű duettet, Tomasz Markol orgonakíséretével. A fellépés után fehér rózsával köszöntötték az édesanyákat.

A szertartást követően Krzysztof Grzelak atya vezetésével a częstochowai Fekete Madonna képmása előtt felcsendültek az Apel Jasnogórski hangjai.

Lengyelországban – a magyar szokástól eltérően, ahol május első vasárnapján ünneplik országszerte az édesanyákat – május 26-án tartják az Anyák Napját.

A Gellérthegy oldalában megbúvó Sziklatemplom fontos zarándokhely a lengyelek számára. Itt található Szent Hedvig királynő ereklyéje, a częstochowai Fekete Madonna másolata egy koronás lengyel sas alakja előtt, valamint az Auschwitzban vértanúhalált halt Maximilian Kolbe atyáról mintázott dombormű. Két emléktábla is helyet foglal a kápolnában: az egyiken az 1939-45 között létesített lengyel katonai és polgári menekülttáborok olvashatóak, a másik lengyel és magyar nyelven emlékeztet azokra a lengyel katonákra és menekültekre, akik a II. világháború alatt hazájukba való mielőbbi visszatérésért imádkoztak.

Ijjas Anna

Wymiana młodzieży z polską szkołą w Łasku Kolumnie

Uczniowie Szkoły Polskiej oddziałów w Dunaujvaros, Szekesfehervar i Veszprem wzięli udział w programie „Wymiana Młodzieży”, celem którego była nauka języka polskiego. Od kilku lat oddział Szkoły Polskiej w Dunaujvaros wraz z Samorządem Polskim w tym mieście, współpracuje z Zespołem Szkół Ogólnokształcących im. Ignacego Jana Paderewskiego w Łasku Kolumnie, w Polsce.

W sobotę wspólnie z polskimi uczniami zorganizowano nam wycieczkę do Łodzi. Odwiedziliśmy z przewodnikiem Pałac Poznańskiego z kompleksem Manufaktura, Muzeum Kinematografii, w sali na piętrze obejrzelśmy dekoracje do wszystkich polskich filmów dla dzieci. Spacerowaliśmy po jednej z najdłuższych ulic Łodzi, ulicy Piotrkowskiej, W manufakturze zjedliśmy obiad i na zakończenie w kompleksie zabytkowej elektrowni EC1 (Centrum Nauki i Techniki) obejrzelśmy seans filmowy w planetarium.

Młodzież naszej szkoły od 25 do 31 maja gościła u rodzin polskich, gdzie wspólnie z polskimi kolegami wzięła udział w bardzo bogatym programie.

Podróż nasza nie obyła się bez przygód. Przymusowy ośmiogodzinny postój na Węgrzech wypełniliśmy spacerując drogą przez las akacjowy. Spotkaliśmy jelenia, zjedliśmy smaczny obiad i naprawionym samochodem wyruszyliśmy do Polski.

Program niedzielny naszej młodzieży zapewniały rodziny polskie, u których przez cały pobyt nocowali nasi uczniowie.

Na miejsce przyjechaliśmy po pierwszej w nocy. Czekala na nas pani Dorota Janiszewska i znając adresy goszczących nas rodzin, porozwoziliśmy wspólnie uczniów do polskich kolegów. Następnego dnia serdecznie przywitała nas w szkole pani dyrektor Halina Wawrzyniak-Licha.

Pani Dorota zaopiekowała się nami, odprowadziła do sali gdzie, odbyły się zajęcia integracyjne. Po wspólnym obiedzie, gdzie jedliśmy świetne polskie dania, spotkaliśmy się z harcerzami. Wspólne zawody sportowe i harcerskie podchody połączone z poznawaniem Kolumny i jej atrakcji, zakończone zostały ogniskiem i pieczeniem kiełbasek. Panie Dorota Janiszewska i Wioletta Saładaj opiekowały się całą grupą.

W poniedziałek zwiedziliśmy bardzo ciekawy skansen Rzeki Pilicy koło Tomaszowa Mazowieckiego, oraz Rezerwat Przyrody Niebieskie Źródła, które nawet zimą nie zamarzają. W skansenie w muzeum młynów wodnych mogliśmy wypróbować, jak działały takie młyny, widzieliśmy model wiatraka, który w zależności od kierunku wiatru można było obracać dookoła własnej osi. Chłopcom najbardziej podobały się wydobyte z dna rzeki niemieckie czołgi, wozy pancerne, opancerzony ciągnik artyleryjski Luftwaffe, bunkry,

okopy. Wszystko odrestaurowane, działające. Dawny budynek stacji kolejowej Warszawa–Wiedeń ze swoją historią życia i śmierci. Budynek toalety cara ustawiany w lesie, kiedy na polowania do lasów spalskich przyjeżdżał sam car Mikołaj II.

Wtorek to wspólne zajęcia historyczne i zajęcia muzyczne wraz z nauką tańca krakowiaka. Opiekunami byli niestrudzona i zawsze uśmiechnięta Dorota Janiszewska i Kamil Kaczmarek, a po zajęciach miłą niespodzianką był pyszny tort w barwach polsko-węgierskich, prezenty, podziękowania.

Na zakończenie naszego pobytu była jeszcze jedna wycieczka do Zoo-Safari Borysew. Ogromny 26 hektarowy teren przestronnych wybiegów dla zgromadzonych tu ponad 100 egzotycznych gatunków zwierząt ze wszystkich kontynentów. Najbardziej podobano nam się karmienie tygrysów, które obserwowaliśmy z bardzo bliska, stojąc za grubą szybą. Tygrys podbiegał do nas rycząc. Podobała się nam również rodzina białych lwów z trójką małych, małpy, foka, wielbłądy, żyrafy.

Bardzo dużo serdeczności, troskliwości okazali nam nauczyciele i dyrekcja szkoły. Przygotowali nam fantastyczny program. Naturalnie atmosfera w polskich domach była bardzo rodzinna o czym świadczyły lzy na pożegnanie. Młodzież wróciła na Węgry pełna wspaniałych wrażeń i przekonania, że warto poznać dobrze język polski.

W przyszłym roku nasi uczniowie będą gościli swoich polskich kolegów tu na Węgrzech. Postaramy się przygotować równie atrakcyjny program – Balaton, Budapeszt, ciepłe źródła i trochę naszej wspólnej polsko-węgierskiej historii. Dziękujemy i do zobaczenia w przyszłym roku!

*Arpad, Encsi, Johanna, Tomi, Mate
Ewa Modrzejewska*

Historia pewnego selfie...

Kiedy w moja węgierska klasa, w ramach pracy domowej z literatury, dostała wypracowanie, o tym, z jaką postacią historyczną lub literacką chcielibyśmy zrobić sobie selfie i dlaczego, w sali zapadła totalna cisza.

Jak się szybko okazało, nie napisanie wypracowania, ale znalezienie odpowiedniej postaci było najcięższym wyzwaniem dla wszystkich moich kolegów i koleżanek. Dla wszystkich, ale nie dla mnie! Ja od razu wiedziałam, że do wspólnego zdjęcia, najchętniej spotkałabym się z węgierskim królem, świętym Władysławem.

Co prawda, nie ukrywam, że taką okazję bardzo chętnie wykorzystałabym również, żeby zapytać się króla Macieja, czy na zamku w Wyszehradzie z fontann naprawdę lało się wino, albo zobaczyłabym na żywo którąś z sukien cesarzowej Sisi, nie wspomnę już nawet o kwestii latania, którą chętnie omówiłabym z Supermanem... ale wiem, że to właśnie z królem świętym Władysławem najszybciej znalazłabym wspólny język.

On doskonale zrozumiałby, jak trudno jest wytłumaczyć moim polskim kolegom, jak smakuje tökfözelék, czy węgierskim, jak pyszną rzeczą jest barszcz, czy żurek, i razem ze mną śmiałyby się z tego, że kiedyś, w Warszawie zamiast „tramwajem z babcią” chciałam jechać „z tramwajem babcią”. On, tak jak ja, za absolutnie naturalne uważałby, że w Wigilię świąt Bożego Narodzenia z prezentami czasami przychodzi do mnie święty Mikołaj, a czasami Jezuska... a moje babcie rozmawiają ze sobą z pomocą mamy.

Tak, święty Władysław, tak jak ja, miał polską mamę i węgierskiego tatę i, tak jak ja, żył trochę tu, a trochę tu i w obu krajach był u siebie, czuł się jak w domu.

Sądzę, że moglibyśmy naprawdę się polubić.

Poza tym, uważam, że święty Władysław jest świetnym przykładem do naśladowania dla ludzi takich jak ja.

Mama, co prawda twierdzi, że królem zostać nie mogę, bo konstytucja nie pozwala, ale mogę przecież, idąc trochę już wydeptaną przez Władysława ścieżką, spróbować z tej mojej dwukulturowości i dwujęzyczności stworzyć coś naprawdę dobrego. Coś, co przysłuży się kiedyś i Polakom i Węgom.

Sama jeszcze nie wiem, co to może być, ale już teraz widzę, że dzieciaki takie jak ja i jak święty król potrzebują wsparcia, potrzebują wiedzieć, że będąc dzieckiem mieszanej rodziny, rodziny polsko-węgierskiej nie są jedyne i dzwiny, i nie są samotne, że jest nas całkiem sporo!

Dlatego, oficjalnie wnoszę o uznanie świętego Władysława patronem polonijnych dzieci na Węgrzech i obchodzenie Dnia świętego Władysława nie tylko jako Dnia Węgierskiej Polonii, ale przede wszystkim jako Dnia Dziecka Polonijnego!

*Lea Desbordes-Korcsev
uczennica 6 klasy
Ogólnokrajowej Szkoły Polskiej*

Stefan Esztel – magyar katona, lengyel pilóta

1923. július 20-án, délután fél 1 körül a Lublin közelében található Węglin mellett a földnek csapódott Henryk Szałkowski hadnagy és Stefan Esztel felderítő százados Ansaldo A 300 típusú, újonnan átvett repülőgépe. A két pilóta a krakkói Rakowice repülőtérrel szállt fel kora reggel, és Varsón, majd Lwówon át ide is tért volna vissza, ám egy manőverük katasztrófába torkollott: mindketten életüket veszítették, hasonlóan további 16 lengyel katonához, akik 1922 és 1925 között rendszeresített használata során a fenti típussal repültek. Stefan Esztel azonban lengyelségét választotta, ráadásul életének mindössze 28 éve alatt ez utóbbi csak egy volt az izgalmas epizódok közül.

1895. március 4-én született Szepesófaluban, Josephus (József? József?) Esztel és Emilia Krayger gyermekeként: a fennmaradt dokumentumokban magát minden esetben magyarnak vallja.

A helyi általános iskola elvégzése után a kőszegi katonai alreáliskolában folytatta tanulmányait, majd Kassán elvégezte a gyalogsági kadétiskolát is.

A 34. magyar gyalogezred soraiban gyakorlatilag végigharcolta az első világháborút, 1918. november 14-én pedig Kassa térparancsnokává nevezték ki. Ezt a tisztséget

azonban nem tölthette be sokáig, mivel a cseh csapatok még az év végén (december 29-én) bevonultak a városba. Stefan Esztel számára azonban ezzel sem értek véget a harcok: szakaszvezetőként szolgált a csehek ellen küzdő 1. magyar lövészeszredben, majd adjutánsként az 5. magyar gyalogos hadosztályban.

A Tanácsköztársaság kikiáltását követően kényszerosorozás útján került a Honvédség maradványain létrehozott Vörös Gárdába, de alig egy hónappal később már dezertált is. A frontvonalat átlépve cseh fogságba esett, de itt sem szándékozott hosszú időt eltölteni: 1919. június 8-án megszökött, majd sikeresen átért a határ lengyel oldalára.

Cieszynbe érve jelentkezett Franciszek Latinik ezredes újonnan megalakuló egységébe, a 6. sziléziai gyalogos hadosztályba. Bár a lengyel katonai nyilvántartásba tartalékos hadnagyként került be, mégis rögtön megkapta első megbízatását – a bielskói hírszerző irodában kezdett szolgálni. Komoly hadi tapasztalatainak köszönhetően ugyan rövid időre még visszakerült egy lövészeszredhez, de születési helyét, származását és képesítéseit figyelembe véve végül a Szepeségi–Árvai Népszavazási Bizottságban kapott (közelebbről nem ismert) feladatot.

A lengyel–szovjet (lengyel–bolsevik) háború azonban ismét a csatatérre szólította: gyalogosként harcolt Varsónál és a Bug folyónál, majd a volhíniai offenzívában is részt vett. Érdemeinek elismeréseképpen még a háború vége előtt századossá léptették elő, 1919. június 1-ig visszamenőleg.

1922-ben úgy döntött, hogy haderőnemet vált, és benyújtotta jelentkezését a légierőhöz. A tiszti

iskolát Toruńban végezte el, tanulmányi eredményeiért a hadügyminisztérium díját is kiérdemelte. Krakkóban, a 2. légi ezrednél kezdett szolgálni, melyen belül egy hírszerző rajhoz került, amelyet többek között a nem különösebben jó hírnévnek örvendő (olasz licenc alapján Lublinban gyártott) Ansaldo A 300-as repülőgéppel szereltek fel.

A baleset pontos okai a mai napig tisztázatlanok, és lezajlásával kapcsolatban is csak szemtanúk beszámolóira tudunk hagyatkozni. Ezek szerint a gép rendkívül alacsonyan szállt, mintha csak valamiféle vészhelyzetet akart volna kényszerleszállással orvosolni, majd a pilóta hirtelen mégis drasztikusan felhúzta a gép orrát – eme manőver során veszíthette el az irányítást, melynek következtében a földhöz csapódtak.

Négy nappal később, a lublini helyőrség templomában ünnepélyes istentiszteletet tartottak az elhunyt katonák tiszteletére, délután pedig örök nyugalomra helyezték őket a lublini katonai temetőben (Stefan Esztel Magyarországon élő családja útlevélproblémák miatt nem lehetett ott a szomorú eseményen). Pontos sírhelyük azonban nem ismert, így pedig még fontosabb, hogy Stefan Esztel emlékét őrizzük, akár büszke magyarként, akár büszke lengyelként. Vagy, ahogyan az őt is jellemezte, mindkettőként.

*Balázs István
Lengyel Kutatóintézet és Múzeum
fot. wikipedia*

Felhasznált források és szakirodalom:

– Robert Kowalski: Węgier z pochodzenia, Polak z wyboru. Kpt. obs. Stefan Esztel – zapomniany spiski lotnik. In: Na Spiszu 2015/1

– www.myheritage.hu

– samolotyypolskie.pl

– Varga E. László: Egy emléktábla és ami mögötte van. Lengyelek–magyarok, 1919-1920. In: Hítel. 2011/11.

Remanent

W moim kolejnym spotkaniu z Państwem muszę przeprowadzić mały remanent.

Miesiąc temu opublikowaliśmy pewien specjalny list. List bardzo ważny dla mnie, ale szczególnie, dlatego, że tak bardzo chciałem się nim z Państwem podzielić. Niestety chochliki redakcyjne sprawiły, że opublikowaliśmy tylko list bez słowa wyjaśnienia. Chciałem Państwu przekazać Państwu te specjalne życzenia. W zeszłym miesiącu, specjalną przesyłką dotarła do mnie koperta z Senatu RP, a dokładnie z sekretariatu Pani Wicemarszałek Marii Koc. Pani Marszałek w marcu kilka dni gościła w Budapeszcie, otworzyła między innymi wystawę wyszehradzką w budynku Domu Poselskiego węgierskiego parlamentu, a teraz przesłała życzenia. Jej słowa przekazane były na moje ręce, ale tak naprawdę skierowane były do nas wszystkich – Polaków mieszkających na Węgrzech. Czytając słowa Pani Marszałek mnie osobiście zrobiło się niezwykle miło, jakie uznanie my Polonia mamy w naszym ojczystym kraju. Mam nadzieję, że i Państwu cieplej zrobiło się na sercu, kiedy czytaliście ten list.

A teraz trochę o naszych sukcesach. Ostatni miesiąc to przede wszystkim finalizowanie często dość długich rozmów. Okazuje się, że jak zwykle kropla dąży skałą. Tak się złożyło, że w tych kilku tygodniach, niemal seryjnie udawało nam się podpisywać umowy partnerskie z kilkoma ważnymi i różnorodnymi instytucjami. Dla Polskiego Instytutu Badawczego i Muzeum, odkąd mam zaszczyt prowadzić jego stery ważnym stało się pozyskanie takiej współpracującej z nami instytucji. Nie jesteśmy przesadnie wielką placówką, pracujemy właściwie w pięć osób, choć rozpięta nas energia, to niestety możliwości mamy nieco ograniczone. Dlatego

właśnie musimy się opierać na szeroko pojętej współpracy.

Tak, więc po pierwsze staliśmy się oficjalnym partnerem Polskiej Organizacji Turystycznej na Węgrzech. Ta rządowa agencja promująca turystykę do Polski liczy, że będziemy ambasadorami naszej pierwszej Ojczyzny wśród Węgrów.

Musimy się pochwalić również umową z Archiwum Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Dzięki temu nasz pracownik naukowy już w lipcu wyjeżdża prowadzić kwerendy w tych bogatych zbiorach. Ta współpraca rozwija się już od jakiegoś czasu. To właśnie dzięki Archiwum PAN mamy w dyspozycji muzeum wystawę „Od Wyszehradu do Wyszehradu”, którą w wakacje można oglądać w naszej siedzibie. Wystawę pokazywaliśmy w węgierskiej Izbie Poselskiej, w wielu miejscach na Węgrzech, a ostatnio nawet w czeskim Libercu.

Powiązana jest z tym umowa z warszawskim Towarzystwem Rapperswilskim. Członkowie tej elitarniej grupy przywitani nas niezwykle ciepło w swojej siedzibie. Podczas podpisania umowy o współpracy dostaliśmy dwa prezenty. Pierwszy to obraz przedstawiający zamek w Wyszehradzie – prezentujemy go w czasie wystawy w naszej siedzibie. Drugi to kartki pocztowe z wizerunkiem świętego Władysława rozdawane wszystkim uczestnikom tegorocznego wspomnienia tego świętego króla, czyli Święta Polonii Węgierskiej.

Naszym kolejnym partnerem zostało podwarszawskie miasto Marki. I tu współpraca nabrała szybko konkretnego wymiaru. 1 września zaprezentowana zostanie tam nasza wystawa o polskich uchodźcach na Węgrzech w czasie II wojny światowej.

Może moje budowanie napięcia w tym felietonie nie przypomina aż scenariuszy mistrza filmów grozy Alfreda Hitchcocka, ale na koniec zostawiłem sobie prawdziwy hit. Oficjalnie informację tę podałem na ostatnim posiedzeniu Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego, a dziś dzielę się nią z Państwem. Bo ostatecznie będzie ona dotyczyć Państwa. Ponad 10 miesięcy pracowaliśmy nad tym, by osiągnąć cel. Udało się. Polskie Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego zdecydowało się wpisać do planu pracy na przyszły rok odnowienie wystawy stałej Polskiego Instytutu Badawczego i Muzeum w Budapeszcie. Z wielką dozą pewności oznacza to ni mniej ni więcej, że w przyszłym roku w naszej instytucji rozpoczną się prace nad wymianą mieszczącej się na pierwszym piętrze wystawy stałej. Wystawy ważnej, ale trącej już nieco myszka. Według wstępnych szacunków ma to kosztować mniej więcej tyle, ile wynosi nasz roczny budżet. Jest szansa, bo takie jest zamierzenie Muzeum Historii Polski, które koordynuje ten projekt, że nasza wystawa będzie wizytówką polskiego muzealnictwa na Węgrzech. To naprawdę dobre wieści tuż przed letnim sezonem.

*Piotr Piętka – dyrektor
Polskiego Instytutu
Badawczego i Muzeum*

wizualizacja tematu „Rok 1956 – Rewolucja węgierska”

Polskie legitymacje szkolne dla uczniów szkół polonijnych i zagranicznych

Z inicjatywy prezydenta Andrzeja Dudy w grudniu 2016 roku Sejm przyjął zmiany w przepisach, które uprawniają uczniów szkół polonijnych oraz osoby uczące się języka polskiego w szkołach obcych systemów oświaty, a także nauczycieli tych szkół, do otrzymania legitymacji uprawniającej do skorzystania z ulgowych przejazdów transportem publicznym podczas pobytu w Polsce oraz wstępu do muzeów i parków narodowych na takich zasadach jak uczniowie szkół w Polsce.

Kto może otrzymać legitymację?

Legitymację może otrzymać każdy uczeń do ukończenia 18 roku życia, który uczy się języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim. Nie jest konieczna nauka wszystkich przedmiotów jednocześnie.

Czy legitymacje mogą otrzymać uczniowie wszystkich szkół?

Przepisy określają, że legitymacje przysługują uczniom czterech rodzajów szkół: szkół prowadzonych przez organizacje społeczne zarejestrowanych w bazie danych Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą, szkół w systemach oświaty innych państw, sekcji polskich funkcjonujących w systemach oświaty innych państw oraz szkół europejskich.

W przypadku szkół prowadzonych przez organizacje społeczne (zwanych także szkołami polonijnymi, społecznymi, sobotnio-niedzielnymi lub uzupełniającymi) warunkiem przyznawania legitymacji jest aktualna rejestracja szkoły w bazie danych Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą (www.polska-szkola.pl).

Do czego uprawnia legitymacja ucznia?

Legitymacja ucznia uprawnia do zakupu ulgowych biletów: 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych; 49% przy przejazdach na podstawie imiennych biletów miesięcznych; do muzeów; do parków narodowych.

<p>Miejsce na kod paskowy</p> <p>Uprawnia do korzystania z ulgi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 37% – przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych. 49% – przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych i pospiesznych oraz środkami publicznego transportu autobusowego w komunikacji zwykłej i przyspieszonej, na podstawie biletów imiennych miesięcznych – do ukończenia 18. roku życia. <p>Ważne wraz z dokumentem stwierdzającym tożsamość i wiek ucznia.</p>	<p style="text-align: center;"></p> <p style="text-align: center;">LEGITYMACJA UCZNIĄ Nr</p> <p style="text-align: center;">..... imię i nazwisko data urodzenia nazwa szkoły Konsul RP w</p> <p style="text-align: center;"></p> <p style="text-align: center;"><small>urzędowa okrągła pieczęć przedstawicielstwa dyplomatycznego albo urzędu konsularnego oraz pieczęć i podpis konsula</small></p>
---	---

Jakie dane zawiera legitymacja?

Legitymacja zawiera imię i nazwisko oraz datę urodzenia ucznia, a także nazwę szkoły, nazwę konsulatu i pieczęć oraz datę ważności.

Czy do skorzystania z ulgi wystarczy legitymacja?

Legitymacja jest ważna jedynie z ważnym dokumentem tożsamości ze zdjęciem. Brak dokumentu uniemożliwia skorzystanie z ulgi, a w przypadku wykupienia biletu ulgowego na przejazd może skutkować nałożeniem kary za brak dokumentu potwierdzającego uprawnienie do ulgi.

Dlaczego legitymacja nie zawiera zdjęcia dziecka?

Legitymacja ucznia różni się wzorem od legitymacji otrzymywanej przez uczniów szkół w Polsce. Nie ma na niej zdjęcia ucznia, co znacznie upraszcza jej wydanie.

Gdzie składać wnioski o legitymację dla dziecka?

Rodzik lub opiekun prawny dziecka składa wniosek o wydanie legitymacji ucznia za pośrednictwem szkoły, w której dziecko pobiera naukę. Wniosek można także złożyć indywidualnie w konsulacie właściwym ze względu na siedzibę szkoły.

Jakie należy przedstawić dokumenty składając wniosek o wydanie legitymacji dla dziecka?

Do wniosku należy dołączyć dokumenty potwierdzające pobieranie nauki języka polskiego lub innych przedmiotów w języku polskim. Jeśli wniosek o wydanie legitymacji składany jest za pośrednictwem szkoły, nie trzeba składać dodatkowych dokumentów ponieważ szkoła potwierdzi konsulowi dane swoich uczniów.

Gdzie należy odebrać legitymację?
Legitymacje można odebrać tam, gdzie składało się wniosek. J

Jaki jest czas oczekiwania na legitymację?

Konsulowie będą wydawać legitymacje w terminie do 30 dni od dnia złożenia wniosku. Jeśli wniosek składany jest za pośrednictwem szkoły, termin 30 dni liczy się od dnia dostarczenia wniosków szkoły do konsula. Odbioru wystawionych legitymacji w terminie określonym przez konsula będzie mogła dokonać upoważniona osoba.

Na jaki okres wydawane są legitymacje?

Legitymacje wydawane są na okres roku szkolnego, z datą ważności upływającą ostatniego dnia miesiąca, w którym rozpoczyna się kolejny rok szkolny w danym państwie. Przykładowo, jeśli rok szkolny trwa od 1 września do 31 sierpnia, to legitymacja zostanie wydana z datą ważności 30 września kolejnego roku. W roku 2017 legitymacje wyjątkowo wydawane będą z dłuższym terminem ważności.

W jaki sposób można przedłużyć ważność legitymacji?

Jeżeli uczeń kontynuuje naukę, to jego legitymacja zostanie przedłużona na kolejny rok szkolny na wniosek jego rodziców lub opiekunów prawnych. Wnioski o przedłużenie ważności składane są na takich samych zasadach jak wnioski o wydanie legitymacji – można to zrobić za pośrednictwem szkoły.

Co zrobić w przypadku zgubienia, zniszczenia w sposób utrudniający lub uniemożliwiający odczytanie albo jeśli zmianie ulegną dane posiadacza legitymacji?

Należy zgłosić się do konsula, przy czym nie ma konieczności przedstawiania potwierdzenia odbywania nauki w danym roku, ponieważ konsul posiada je w swoich aktach.

źródło: budapeszt.msz.gov.pl

Od 1 do 8 lipca OSP na Węgrzech organizuje letni obóz językowy w Balatonfenyves. Wezmą w nim udział uczniowie OSP wraz ze swoimi rówieśnikami z Polski. Július 1. és 8. között Lengyel Nyelvoctató Nemzetiségi Iskola nyelvi tábor szervez Balatonfenyvesen, melyben részt vesznek a diákok és kortársai Lengyelországból.

13 lipca w kościele polskim w Budapeszcie odbędzie się nabożeństwo fatimskie. Július 13-án Fatimai Szűzanya rózsafüzér lesz a budapesti Lengyel Templomban.

16 lipca SNP w Szentendre zaprasza na polską mszę świętą do Ojców Dominikanów. Július 16-án LNÖ szeretettel meghív mindenkit a lengyelnyelvű misére a szentendrei domonkos templomba.

Od 16 do 29 lipca uczniowie Ogólnokrajowej Szkoły Polskiej na Węgrzech i dzieci polojne z PSK im. J. Bema uczestniczyły będą w organizowanej przez „Wspólnotę Polską” w Pułtusk międzynarodowej kolonii pod hasłem „Lato z Polską – Festiwal Kultur”. Július 16-tól 29-ig a Lengyel Nyelvoctató Nemzetiségi Iskola tanulói és a Bem József Kulturális Egyesület gyerekei részt vesznek Pułtuskban a nemzetközi gyerektáborban, mely „Nyár Lengyelországgal – Kultúrál Fesztiválja” cím alatt szervez a Wspólnota Polska egyesület.

23 lipca w Érd odbędą się uroczystości upamiętniające 491 rocznicę wymarszu wojsk Króla Ludwika II pod Mohacs. W programie przewidziano mszę świętą i uroczystość składania wieńców przy grobach i tablicy pamiątkowej. Július 23-án Érden a II. Lajos király a mohácsi csatába való indulásának 491. évfordulója alkalmából megemlékezést szerveznek. A nap programjában szent mise és emléktábla koszorúzása szerepel.

23 lipca w Derenku odbędzie się tradycyjny polsko-węgierski odpust.

Július 23-án Derenken megtartják a hagyományos lengyel-magyar búcsút.

23 lipca o godz. 10:30 w kościele polskim sprawowana będzie msza święta połączona z tradycyjnym, odbywającym się w święto św. Krzysztofa – patrona podróżnych, pielgrzymów, przewodników, marynarzy i kierowców poświęceniem pojazdów.

Július 23-án 10:30-kor a lengyel templomban Szent Kristóf napja alkalmából, aki az utazók, zárándokok, idegenvezetők, hajósok és sofőrök védőszentje, megtartják az járműszenteléssel összekötött szent misét.

Przez cały lipiec w budapeszteńskim Domu Polskim czynna będzie wystawa „Święty Władysław w sztuce polsko-węgierskiej”. Organizatorem wystawy jest Oddział POKO (Óhegy 11) i Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha. Egész júliusban a budapesti Lengyel Házban megtekinthető lesz a „Szent László a lengyel és a magyar művészetben” című kiállítás. A kiállítás rendezői a POKO Óhegy utca 11-i részlege és a Magyarországi Lengyel Katolikusok Szt. Adalbert Egyesülete.

1 sierpnia o godz. 17.00 PSK im. J. Bema organizuje spotkanie o Godzinie W na cmentarzu alianckim w Solymár przy grobach polskich lotników, którzy w służbie RAF-u w 1944 roku spieszyli z pomocą walczącej Warszawie. Augustus 1-én, délután 5 óraker Magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesület találkozt szervez a katonai temetőben Solymáron a lengyel Katonák sírjánál, akik 1944 RAF szolgálatában segítséget nyújtottak a küzdő Varsónak.

(b.)

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za zmiany dokonywane w w/w programach.

A szerkesztőség a programok változásáért nem vállal felelősséget.

Polska na 10 miejscu rankingu FIFA. Historyczny wynik!

Reprezentacja Polski w najnowszym rankingu Międzynarodowej Federacji Piłkarskiej zajmuje 10 miejsce. To najwyższa pozycja „Biało-czerwonych” w historii.

Podopieczni Adama Nawalki awansowali o jedną lokatę w porównaniu z poprzednim notowaniem i zajmują 10 miejsce ex aequo z Hiszpanią. W czołówce rankingu FIFA nie zaszły inne zmiany, na prowadzeniu jest Brazylia, która wyprzedza Argentynę i Niemcy. Reprezentacja Węgier zajmuje 33 pozycję.

Ranking FIFA (ang. Coca-Cola Men's World Ranking) to zestawienie drużyn, reprezentacji narodowych w piłce nożnej zrzeszonych w FIFA (Międzynarodowa Federacja Piłki Nożnej). Celem rankingu jest jak najwierniejsze odzwierciedlenie układu sił panujących w światowym futbolu.

W obecnie obowiązującym systemie punktowane są wszystkie oficjalne mecze pierwszych reprezentacji narodowych, krajów członkowskich FIFA z ostatnich czterech lat. Aktualna metoda przyznawania punktów została zaprezentowana w 2014 roku. Obecnie w rankingu zestawionych jest 211 drużyn z całego świata.

Pierwsza, częściowa publikacja rankingu, miała miejsce w grudniu 1992. Druga część listy, zawierająca większość członków FIFA, została wprowadzona w 1993. Od tamtego momentu ranking ukazuje się cyklicznie raz na miesiąc.

Ranking czterokrotnie przechodził reformę przyznawania punktów. W 1999 i 2006, obie zmiany były odpowiedzią na krytykę pod adresem wiarygodności zestawienia. Podstawowe założenia w przyznawaniu punktów do rankingu były proste: 3 punkty za zwycięstwo, 1 za remis, 0 za porażkę. Wszystko opierało się na takim samym systemie, jaki obowiązywał w rozgrywkach ligowych. Rozwiązanie takie budziło jednak wiele kontrowersji i prowadziło do umniejszenia powagi rankingu.

Po siedmiu latach od pierwszej publikacji FIFA zdecydowała się na reformę systemu. Zmiana metody przyznawania punktów w zależności od: liczby strzelonych bramek, miejsca rozegrania meczu, ważności meczu, poziomu piłkarskiego kontynentu. Jako nowość wprowadzono dwie nagrody: Drużyna Roku, Nagroda za największy awans.

Zmiany skomplikowały ranking, jednak uczyniły go także bardziej wiarygodnym. Sześć lat później 7 grudnia 2005, na kongresie w Lipsku Rada Wykonawcza FIFA podjęła decyzję o kolejnej reformie systemu. Miał on wejść w życie po MŚ 2006 rozgrywanych na boiskach Niemiec. Główna zmiana polegała na skróceniu czasu, z którego wyniki brane byłyby pod uwagę – z ośmiu do czterech lat. Z rankingu wykreślono zapisy dotyczące przyznawania punktów za strzelone bramki oraz różnic w rozgrywaniu meczów u siebie i na wyjeździe. Pierwszy raz zreformowanego systemu oceniania użyto 12 lipca 2006. 17 stycznia 2013 roku zmieniono dzień tygodnia ukazywania się rankingu FIFA ze środy na czwartek.

(red.)

LAUDACJE

- 3 Nagroda świętego Władysława
- 4 Nagroda za Zasługi dla węgierskiej Polonii

KRONIKA

- 6 A Magyarországi Lengyelség Napja
- 8 A pápa megáldotta a győri Szent László-lángot
Papież Franciszek pobłogosławił ogień św. Władysława
- 9 Głos Polonii laureatem nagrody Pro Cultura Minoritatum Hungariae
- 10 Megünnepelték a Május 3-i Lengyel Alkotmányt
- 11 Potrójne święto w Békéscsabie
- 11 Fehér–Piros Bál a XVIII. kerületben
- 12 Posiedzenie plenarne OSP OLÓ képviselőtestületi ülése
- 14 Lengyel–Magyar Ifjúsági Klub másodsorra!
- 14 Mesék, regék és Biblia
- 15 Családi találkozó a Lívia Villában
- 16 Krzyż Orderu Odrodzenia Polski za pracę na rzecz Polonii
- 16 Roman Kowalski laureatem nagrody Pro Óbuda
- 16 Walne zebranie i wybory w Stowarzyszeniu św. Wojciecha
- 17 Holokausztról megemlékeztek Esztergomban
- 17 Odpust parafialny oraz Dni Matki i Dziecka
- 18 Jak ten las szybko rośnie!
- 18 Szkolny Dzień Dziecka nad jeziorem Deseda
- 19 Dzień Matki w Budapeszcie

Z ŻYCIA SZKOŁY POLSKIEJ

- 20 Wymiana młodzieży

KTO TY JESTEŚ? POLAK MAŁY!

- 21 Historia pewnego selfie...

INSTYTUT BADAWCZY ZAPRASZA

- 22 Stefan Esztel – magyar katona, lengyel pilóta
- 23 Remanent

OGŁOSZENIE

- 24 Polskie legitymacje szkolne

CO BĘDZIE?

- 25 Polonijne wydarzenia w lipcu

POLAK POTRAFI

- 26 Polska na 10 miejscu rankingu FIFA. Historyczny wynik!

polonia węgierska

Pismo Ogólnokrajowego
Samorządu Polskiego
z kwartalnym
dodatkiem GŁOS POLONII

Az Országos Lengyel
Nemzetiségi Önkormányzat
lapja a GŁOS POLONII
negyedévi mellékletével

Odpowiedzialny wydawca / Felelős kiadó:
Országos Lengyel Önkormányzat Hivatala

Redaktor naczelny / Főszerkesztő:
dr. Agnieszka Janiec-Nyitrai

p.o. redaktora naczelnego / Megbízott főszerkesztő &
Redaktor graficzny / Grafikai szerkesztő:
Katarzyna Desbordes-Korcsev

Tłumaczenie / Fordítás:
Boka Endre

Redakcja / Szerkesztőség:
1102 Budapest, Állomás u. 10.,
tel.: +36 1 2613479, e-mail: polweg@polonia.hu

Drukarnia / Nyomda:
Croatia Nonprofit Kft.

Edycja online / Online kiadás:
www.polonia.hu
HU ISSN: 1417-5924

O ile nieznaczono inaczej, wykorzystano zdjęcia autorów tekstów. /
Jelen számban, amennyiben nem jelöltük másképp,
a szövegek szerzőinek fényképeit használtuk fel.

Projekt realizowany w każdym miesiącu ze środków budżetu
centralnego Węgier. / Az újság kiadása Magyarország központi
költségvetésének havi támogatásával készül.

Prenumerata PW i GP A PW és a GP előfizetése

Roczna prenumerata miesięcznika „Polonia Węgierska”
(12 numerów) i jego kwartalnego dodatku „Głos Polonii”
(4 numery) na rok 2017 wynosi dla prenumeratorów:
A „Polonia Węgierska” havilap éves előfizetése (12 szám) és
negyedéves melléklete, a „Głos Polonii” (4 szám) 2017. évre:

- indywidualnych (1 egzemplarz) – 4.000 HUF/rok
- zbiorowych (5 egzemplarzy) – 20.000 HUF/rok

Płatność: przelew na konto.

Előfizetés módja: banki átutalás.

Przyjmujemy również zamówienia na numery wcześniejsze -
można je zgłaszać na analogicznych warunkach.

Vállaljuk a korábbi számokra vonatkozó rendelések teljesítését -
azonos feltételek mellett.

Redakcja z wdzięcznością przyjmuje także większe sumy
wpłat prenumeraty od osób oraz instytucji i samorządów,
jeżeli ich stan finansowy to umożliwia. Wsparcie finansowe
prosimy przekazywać na konto K&H:10400157-00026536-
00000004. W rubryce „Közlemény” prosimy wpisać „Lapkiadás
támogatás” (wsparcie dla pisma).

A szerkesztőség hálásan elfogad nagyobb előfizetői összegeket is,
úgy magánszemélyektől, mint intézményektől, ha ezt
pénzügyi helyzetük lehetővé teszi.

WAŻNE ADRESY

Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech

Országos Lengyel Önkormányzat

1102 Budapest, Állomás u. 10.

tel.: +36 1 261-17-98

olko@polonia.hu

Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy

Lengyel Közművelődési Központ

1102 Budapest, Állomás u. 10.

tel.: +36 1 261-17-98

adalbert@dombudapest.com

Ogólnokrajowa Szkoła Polska na Węgrzech

Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola

1102 Budapest, Állomás u. 10.

tel.: +36 1 261-27-48

szkolpol@polonia.hu

Polski Instytut Badawczy i Muzeum

Lengyel Kutatóintézet és Múzeum

1102 Budapest, Állomás u. 10.

tel.: +36 1 260-80-23

muzeum@polonia.hu

Stołeczny Samorząd Polski

Fővárosi Lengyel Önkormányzat

1054 Budapest, Akadémia u. 1-3.

tel.: +36 1 332-19-79

flko@t-online.hu

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema na Węgrzech

Magyarországi „Bem József” Lengyel Kulturális Egyesület

1051 Budapest, Nádor u. 34. II. p.

tel.: +36 1 311-02-16

www.bem.hu

bem@bem.hu

Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech pw. św. Wojciecha Dom Polski im. Jana Pawła II

Magyarországi Lengyel Katolikusok Szt. Adalbert Egyesülete

1103 Budapest, Óhegy u. 11.

tel.: +36 1 262-69-08

www.dombudapest.com

adalbert@dombudapest.com

Stowarzyszenie Kulturalne Użyteczności Publicznej Polonia Nova

Polonia Nova Közhasznú Kulturális Egyesület

1061 Budapest, Jókai tér 1/2.

www.polonianova.hu

biuro@polonianova.hu

Szkolny Punkt Konsultacyjny – Szkoła Polska przy Ambasadzie RP

A Lengyel Nagykövetség mellett működő Lengyel Iskola

1025 Budapest, Törökvesz út 15.

tel.: +36 1 326-83-06

tel.: +36 70 701-38-47

polish_school@gazeta.pl

Polska Parafia Personalna na Węgrzech

Lengyel Perszonális Plébánia

1103 Budapest, Óhegy u. 11.

tel.: +36 1 431-84-13

www.parafiabudapest.republika.pl

plebaniapl@onet.eu

Ambasada Polska w Budapeszcie

Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövetsége

1068 Budapest, Városligeti fasor 16.

tel.: +36 1 413-82-00

www.budapest.polemb.net budapest.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Referat Konsularny Ambasady RP

A Lengyel Köztársaság Nagykövetsége Konzuli Osztálya

1068 Budapest, Városligeti fasor 16.

tel.: +36 1 413-82-08

www.budapest.polemb.net

budapest.amb.wk@msz.gov.pl

Instytut Polski w Budapeszcie

Lengyel Intézet

1065 Budapest, Nagymező u. 15.

tel.: +36 1 311-58-56

www.polinst.hu

info@polinst.hu

biblioteka@polinst.hu

Polonijna strona internetowa:

www.polonia.hu

Program radiowy w języku polskim:

Magazyn Polski – emisja w soboty, godz. 13.30

MR4 (fale średnie 873 kHz)

Redakcja Polska Magyar Rádió zRt.

1088 Budapest, Bródy S. u. 3-5.

FONTOS CÍMEK

Nie trzeba w czerwcu o deszcz prosić, przyjdzie jak zaczniemy kosić.

W czerwcu się okaże, co nam Bóg da w darze.

Od czerwca dużo zależy, czy żniwa będą jak należy.

Pełnia czerwcową – burza gotowa.

Czerwiec stały, grudzień doskonały.

Czerwiec na maju zwykle się wzoruje, jego pluchy, pogody, często naśladuje.

Czerwiec się czerwieni, będzie dość w kieszeni.

Czerwiec grudniową pogodę głosi, lipiec dla stycznia wróżbę przynosi.

Czerwiec gdy zagrzmie, gdzie zorze zachodzą, ryby się obficie urodzą.

Czerwiec mokry, zimny maj, gospodarzom pewny raj.

Kiedy kwitnie w czerwcu bób, to największy wtedy głód, a kiedy mak, to już nie tak.

Jak w czerwcu pogoda służy, rolnik tylko oczy mruży.

Czerwiec daje dni gorące, kosa brzęczy już na łące.